

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 grudnia 2016 R.

GRUPA KAPITAŁOWA

SYNTHOS S.A.

Oświęcim, ul. Chemików 1

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres
12 miesięcy kończących się
31 grudnia 2016 r.
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską**

Oświęcim, 22 marca 2017 r.

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2016 R.	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 R.	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2016 R.	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2016 R.	8
Nota 1. Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	12
Nota 2. Sprawozdawczość segmentów działalności.....	30
Nota 3. Przychody ze sprzedaży	36
Nota 4. Koszt własny sprzedaży	36
Nota 5. Pozostałe (koszty)/przychody operacyjne.....	36
Nota 6. Koszty świadczeń pracowniczych	37
Nota 7. Przychody/(koszty) finansowe	37
Nota 8. Podatek dochodowy.....	38
Nota 9. Rzeczowe aktywa trwałe	40
Nota 10. Wartości niematerialne	44
Nota 11. Podatek odroczony.....	46
Nota 12. Zapasy.....	49
Nota 13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	49
Nota 14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	50
Nota 15. Kapitał własny	50
Nota 16. Inne kapitały własne	52
Nota 17. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych.....	52
Nota 18. Rezerwy	53
Nota 19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	54
Nota 20. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych ..	55

Nota 21.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	55
Nota 22.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	56
Nota 23.	Przyszłe zobowiązania umowne.....	65
Nota 24.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	65
Nota 25.	Zdarzenia po dacie bilansu.....	66
Nota 26.	Szacunki księgowe i założenia.....	66
Nota 27.	Połączenia jednostek gospodarczych	68

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA

Zarząd Spółki Synthos S.A. przedstawia skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończących się **31.12.2016 r.**, na które składa się:

- Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 1.01- 31.12.2016 r.
- Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31.12.2016r.
- Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 1.01-31.12.2016r.
- Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 1.01-31.12.2016 r.
- Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE” oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2009 r., nr 33, poz. 259) oraz w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny przedstawia sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Podpisy Członków Zarządu

.....
Zbigniew Warmuz
Prezes Zarządu

.....
Zbigniew Lange
Członek Zarządu

.....
Tomasz Piec
Wiceprezes Zarządu

.....
Jarosław Rogoża
Członek Zarządu

.....
Michał Watoła
Odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg
rachunkowych

W okresie sprawozdawczym Członkowi Zarządu Synthos S.A., Panu Tomaszowi Piecowi powierzono z dniem 1 czerwca 2016 r. funkcję Wiceprezesa Zarządu.

Z dniem 31.12.2016 r. Pan Tomasz Kalwat zrezygnował z członkostwa w Zarządzie Synthos S.A.

W dniu 9 stycznia 2017 r. Rada Nadzorcza powierzyła Panu Zbigniewowi Warmuzowi funkcję Prezesa Zarządu Synthos S.A..

Oświęcim, 22 marca 2017 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 grudnia 2016 R.

	<i>Nota</i>	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży	3	4 755	4 058
Koszt własny sprzedaży	4	(3 862)	(3 301)
Zysk brutto ze sprzedaży		893	757
Koszty sprzedaży	4	(152)	(126)
Koszty ogólnego zarządu	4	(203)	(164)
Koszty prac badawczo - rozwojowych	4	(30)	(16)
Pozostałe (koszty)/przychody operacyjne	5	(57)	(1)
Zysk na działalności operacyjnej		451	450
Przychody finansowe	7	38	31
Koszty finansowe	7	(154)	(56)
Zysk na sprzedaży aktywów finansowych do sprzedaży		-	42
Zysk przed opodatkowaniem		335	467
Podatek dochodowy	8	(79)	(41)
Zysk netto		256	426
Składniki pozostałych całkowitych dochodów, które mogą być przeklasyfikowane do wyniku w późniejszym okresie:			
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej		45	23
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	22	-	(48)
Wycena planów emerytalnych		(23)	-
Pozostałe całkowite dochody (netto)		22	(25)
Całkowite dochody ogółem		278	401
Zysk przypadający na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		256	426
Zysk netto za rok obrotowy		256	426
Całkowite dochody przypadające na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		278	401
Całkowite dochody na okres		278	401
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki w ciągu roku (wyrażony w zł na akcję) podstawowy i rozwodniony			
		0,19	0,32

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 grudnia 2016 R.

Aktywa	Nota	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	9	2 472	2 287
Wartości niematerialne	10	252	237
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	22	6	6
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11	68	14
Pozostałe aktywa trwałe		1	1
		2 799	2 545
Aktywa obrotowe			
Zapasy	12	551	467
Należności z tytułu podatku dochodowego		49	63
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	1 085	666
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	14	1 152	1 051
		2 837	2 247
Aktywa razem		5 636	4 792
Kapitał własny i zobowiązania			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	15	40	40
Kapitał z aktualizacji wyceny	16	(23)	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		85	40
Zyski zatrzymane		1 768	2 213
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	16	1 870	2 293
Udziały niekontrolujące	15	13	13
		1 883	2 306
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	17	2 548	1 685
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	21	40	4
Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych	9	228	224
Rezerwy	18	76	30
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	11	77	50
Inne zobowiązania długoterminowe - leasing finansowy	9	31	30
		3 000	2 023
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	17	22	21
Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych	9	9	9
Rezerwy	18	9	4
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		56	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19	657	429
		753	463
Kapitał własny i zobowiązania razem		5 636	4 792

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 grudnia 2016 R.

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Razem Kapitał własny
1 stycznia 2015		40	48	17	2 118	2 223	13	2 236
Zysk netto		-	-	-	426	426	-	426
Pozostałe całkowite dochody		-	(48)	23	-	(25)	-	(25)
Razem całkowite dochody netto		-	(48)	23	426	401	-	401
Wypłata dywidendy	15	-	-	-	(331)	(331)	-	(331)
		-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-
31 grudnia 2015		40	-	40	2 213	2 293	13	2 306
Zysk netto		-	-	-	256	256	-	256
Pozostałe całkowite dochody		-	(23)	45	-	22	-	22
Razem całkowite dochody netto		-	(23)	45	256	278	-	278
Wypłata dywidendy	15	-	-	-	(701)	(701)	-	(701)
		-	-	-	-	-	-	-
31 grudnia 2016		40	(23)	85	1 768	1 870	13	1 883

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2016 R.

	Nota	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zysk przed opodatkowaniem		335	467
Korekty			
Amortyzacja	4	211	167
Utworzenie / odwrócenie odpisów aktualizujących wartość niefinansowego majątku trwałego		4	-
(Zysk) / strata na sprzedaży aktywów dostępnych do sprzedaży		-	(43)
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych		33	(8)
(Zyski) / straty z tytułu działalności inwestycyjnej		(28)	(17)
(Zyski) / straty z tytułu sprzedaży środków trwałych		37	(1)
Odsetki		30	41
Koszty zaniechanych prac rozwojowych	5	38	-
Pozostałe		(27)	1
Zysk z działalności operacyjnej przed zmianami w kapitale obrotowym		633	607
Zmiana stanu należności	20	(200)	240
Zmiana stanu zapasów	20	10	29
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	20	106	(113)
Zmiana stanu rezerw	20	50	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		(41)	-
Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności operacyjnej		558	763
Podatek zapłacony		(76)	(31)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		482	732
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych		3	2
Otrzymane dotacje	9, 10	21	89
Odsetki otrzymane		10	10
Wpływy ze zrealizowanych kontraktów forward		31	23
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(186)	(577)
Nabycie inwestycji		(1)	(1)
Nabycie biznesu EPS Grupy Ineos	27	(292)	-
Zbycie aktywów dostępnych do sprzedaży		-	121
Wpływy/(wydatki) z tytułu umowy cash pool		-	49
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(414)	(284)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		784	-
Dywidendy i inne wpłaty na rzecz wierzycieli	15	(701)	(331)
Wydatki dotyczące zrealizowanych instrumentów pochodnych IRS		(3)	(6)
Odsetki zapłacone		(72)	(49)
Wpływy z emisji obligacji		-	203
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		8	(183)
Przepływy pieniężne netto, razem		76	265
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		101	267
Środki pieniężne na początek okresu		1 051	784
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów i wycena lokat terminowych		25	2
Środki pieniężne na koniec okresu	14	1 152	1 051

Informacje dotyczące działalności Grupy Kapitałowej

Grupa Kapitałowa Synthos S.A. (poprzednio Grupa Kapitałowa Firmy Chemicznej „Dwory” S.A., zwana dalej „Grupą” lub „Grupą Kapitałową”) składa się z jednostki dominującej oraz jej jednostek zależnych, zajmuje się produkcją surowców chemicznych. Jest największym w Europie producentem kauczuków emulsyjnych oraz największym europejskim producentem polistyrenu do spieniania.

Jednostką dominującą w Grupie jest Synthos S.A. (zwana dalej „Spółką” lub „Jednostką Dominującą”), która jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce, notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Siedziba jednostki dominującej mieści się w Oświęcimiu, przy ul. Chemików 1.

Przedmiotem działalności Grupy jest w szczególności:

- produkcja tworzyw sztucznych,
- produkcja kauczuku syntetycznego,
- produkcja chemikaliów nieorganicznych podstawowych pozostałych,
- produkcja chemikaliów organicznych podstawowych pozostałych,
- produkcja wyrobów chemicznych pozostałych, nigdzie indziej nie sklasyfikowana,
- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej,
- produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i wody gorącej),
- usługi oczyszczania ścieków,
- usługi składowania i utylizacji odpadów,
- produkcja środków ochrony roślin.

Podstawowe informacje dotyczące konsolidowanych jednostek zależnych i wspólnych porozumień umownych zostały przedstawione poniżej:

Nazwa jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	Siedziba	Podstawowa działalność	Procent posiadanego kapitału zakładowego oraz prawa głosu
Jednostki zależne			
Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna	Oświęcim	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Synthos Dwory 2 Sp. z o.o.	Oświęcim	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Synthos Dwory Dwory 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SD4 spółka komandytowa(dawniej: Synthos Dwory4 sp.z.o.o.).	Oświęcim	wytwarzanie energii elektrycznej	100%
Synthos Dwory Dwory 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SD5 spółka komandytowa (dawniej: Synthos Dwory 5 Sp. z o.o.)	Oświęcim	wytwarzanie energii elektrycznej	100%
Synthos Dwory Dwory 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SD8 spółka komandytowa (dawniej: Synthos Dwory 8 Sp. z o.o.)	Oświęcim	wytwarzanie energii elektrycznej	100%
Miejsko-Przemysłowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o.	Oświęcim	przyjmowanie, oczyszczanie i odprowadzanie ścieków, unieszkodliwianie odpadów, świadczenie usług sanitarnych i pokrewnych	76,79%
Synthos Kralupy a.s.	Kralupy nad Vltavou - Czechy	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Tamero Invest s.r.o.	Kralupy nad Vltavou - Czechy	Wytwarzanie, dystrybucja energii elektrycznej	100%
Synthos PBR s.r.o.	Kralupy nad Vltavou - Czechy	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Red Chilli Ltd.	Nikozja	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Green Pepper SCSp	Luksemburg	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Bilberry SCSp	Luksemburg	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Synthos Agro Sp. Z o.o.	Oświęcim	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Synthos Finance AB	Sztokholm - Szwecja	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Forum 62 FIZ	Kraków	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Synthos do Brasil	Porto Alegre	Przedstawicielstwo handlowe	100%
Synthos US inc.	Ohio	Przedstawicielstwo handlowe	100%
Calgeron Investment LTD w likwidacji	Cypr	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Synthos Styrenics Synthos Dwory 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa	Oświęcim	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Synthos Holding Netherlands B.V.	Breda	działalność inwestycyjno - kapitałowa	100%
Synthos Breda B.V.	Breda	produkcja wyrobów chemicznych	100%

Synthos Styrenics Services B.V.	Breda	Usługi w zakresie rachunkowo – księgowym,	100%
Synthos Wingles SAS	Wingles	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Synthos Ribecourt SAS	Ribecourt	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Synthos Holding France SAS	Ribecourt	działalność inwestycyjno - kapitałowa	100%
Synthos Kimyasal Urunler Limited Sirketi	Istambuł	Działalność handlowa	100%
<u>Wspólne porozumienia (wspólna działalność)</u>			
Butadien Kralupy a.s.	Kralupy nad Vltavou - Czechy	produkcja wyrobów chemicznych	49%

W 2016 r. wystąpiły następujące zmiany w strukturze Grupy:

- Dnia 14.03.2016 r. Spółka zależna Oristano Investment Sp. z o.o. w Oświęcimiu w likwidacji została wykreślona z KRS,
- Dnia 18 maja 2016 r. Spółka zależna Synthos Agro Sp. z o.o. połączyła się z Zakładem Doświadczalnym Organika Sp. z o.o. w Nowej Sarzynie – (połączenie przez przejęcie),
- Dnia 16 czerwca 2016 r. została zarejestrowana Spółka zależna Synthos Styrenics Synthos Dwory z Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa,
- Dnia 18 listopada 2016 r. spółka zależna Green Pepper scsp została wykreślona z rejestru .
- Dnia 23 listopada 2016 r. spółka zależna Calgeron Investment Limited została zlikwidowana.

W dniu 31.08.2016, Grupa dokonała nabycia biznesu styropianowego tzw. EPS (Expandable Polystyrene) Grupy INEOS, tj. nabycie od INEOS Industries Holdings Limited z siedzibą w Lyndhurst w Wielkiej Brytanii całości wyemitowanego kapitału zakładowego INEOS Styrenics European Holding B.V., spółki utworzonej zgodnie z prawem holenderskim, z siedzibą przy Konijnenberg 63, Breda, 4825 BC, Holandia ("Spółka"). Nabycie akcji w kapitale zakładowym Spółki skutkowało między innymi pośrednim nabyciem akcji w podmiotach zależnych Spółki znajdujących się we Francji, Holandii oraz Turcji. Ponadto, dnia 31.08.2016, INEOS Styrenics International SA z siedzibą w Szwajcarii, będący podmiotem zależnym INEOS Industries Holdings Limited zawarł umowę z Synthos Styrenics Synthos Dwory z spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. dotyczącą nabycia przedsiębiorstwa kontynuującego działalność INEOS Styrenics International SA ("Szwajcarskie Przedsiębiorstwo"). Łączna cena nabycia akcji Spółki oraz nabycia Szwajcarskiego Przedsiębiorstwa skorygowana o przejęte środki pieniężne wyniosła 67.275mln euro.

Nota 1. Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Podstawa sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE”.

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, który jest walutą prezentacji Grupy, po zaokrągleniu do pełnych milionów.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej: aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym instrumentów pochodnych).

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

2. Nowe i zmienione standardy rachunkowości i interpretacje

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe, nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę lub Grupa zdecydowała o niekorzystaniu z nowych opcji wyceny:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 obejmujące zmiany do MSSF 2 Płatności w formie akcji, zmiany do MSSF 3 Połączenie przedsięwzięć, zmiany do MSSF 8 Segmenty operacyjne, zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 38 Aktywa niematerialne, zmiany do MSSF 13 Wycena do wartości godziwej oraz zmiany do MSR 24 Ujawnienie informacji o podmiotach powiązanych, zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana, zmiany do MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji
- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności
- Zmiany do MSR 19 *Programy określonych świadczeń: składki pracownicze, oraz*
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 *Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji, oraz*
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji* oraz zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze*

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami

Standard został opublikowany 28 maja 2014 roku i będzie obowiązywać dla okresów rocznych zaczynających się 1 stycznia 2018 lub później. Standard został przyjęty przez Unię Europejską 22 września 2016 roku. MSSF 15 wprowadza model 5 kroków do rozpoznawania przychodów z tytułu umów z klientami. Według standardu, przychody są rozpoznawane w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, do którego Grupa jest uprawniona, w zamian za przekazanie klientowi towarów lub usług. Nowy standard zastąpi wszystkie obecne wymagania dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. W odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później, wymagane jest zastosowanie pełnego podejścia retrospektywnego lub zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego. Wcześniejsze zastosowanie standardu jest dozwolone.

Grupa planuje wdrożyć nowy standard zgodnie z wymaganą datą wejścia w życie. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Grupy nie zakończył jeszcze prac związanych z analizą wpływu.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

W lipcu 2014 roku, IASB opublikowała ostateczną wersję MSSF 9 Instrumenty finansowe. Standard ten zastępuje dotychczasowy standard MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena oraz wszystkie wcześniejsze wersje MSSF 9. MSSF 9 łączy w sobie wszystkie trzy aspekty rachunkowości instrumentów finansowych: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 będzie obowiązywał dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Dla tego standardu obowiązkowe jest zastosowanie retrospektywne w wyłączeniu rachunkowości zabezpieczeń, natomiast wymagane jest przedstawienie danych porównywalnych. Dla rachunkowości zabezpieczeń, wymagane jest podejście prospektywne z pewnymi nielicznymi wyjątkami. Grupa planuje stosować nowy standard od daty wejścia w życie. W MSSF 9 zawiera nowe wymagania oraz wytyczne dotyczące klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych oraz modyfikuje ujmowanie transakcji zabezpieczających. Biorąc pod uwagę naturę transakcji wykonywanych przez Grupę, nie oczekuje się poważnych zmian. MSSF 9 zawiera także nowy model utraty wartości, oparty na oczekiwanych, a nie poniesionych stratach

kredytowych. Zarząd Grupy nie zakończył jeszcze analizy wpływu na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

MSSF 16 Leasing

13 stycznia 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała nowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej nr 16 „Leasing”, który zastąpi dotychczasowy MSR 17. Datę wejścia w życie MSSF 16 określono dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jednocześnie, wcześniejsze stosowanie MSSF 16 będzie dozwolone w przypadku, gdy jednostka stosuje już MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”. Zarząd Grupy nie zakończył jeszcze analizy wpływu na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3. Zasady konsolidacji

a) Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, wówczas gdy jest narażona, lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie kontroli nad tą jednostką.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od objęcia nad nimi kontroli przez Jednostkę Dominującą do czasu ustania tej kontroli.

Aktywa, zobowiązania i możliwe do zidentyfikowania zobowiązania warunkowe spółki zależnej na dzień objęcia kontroli i włączenia jej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego ujmowane są według wartości godziwej. Dodatnia różnica między ceną przejęcia, wartością udziałów niekontrolujących oraz wartością godziwą poprzednio posiadanych udziałów a wartością godziwą przejętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych powoduje powstanie wartości firmy, która jeśli powstaje, jest wykazywana w odrębnej pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej. Ujemna różnica między ceną przejęcia, wartością udziałów niekontrolujących oraz wartością godziwą poprzednio posiadanych udziałów a wartością godziwą tych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jest odnoszona bezpośrednio do wyniku finansowego.

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty (za wyjątkiem przypadku gdy niezrealizowane straty wskazują na utratę wartości), a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

b) Udziały niedające kontroli oraz transakcje z udziałowcami / akcjonariuszami niekontrolującymi

Udziały niedające kontroli obejmują nie należące do Grupy udziały w spółkach objętych konsolidacją. Grupa wycenia wszystkie udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej na dzień nabycia według wartości proporcjonalnego udziału (odpowiadającego udziałowi niedającemu kontroli) w możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej lub według wartości godziwej. Zidentyfikowane udziały niedające kontroli w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmuje się oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto. Udziały niedające kontroli w aktywach netto obejmują:

- a) wartość udziałów niedających kontroli z dnia pierwotnego przejęcia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz
- b) zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niedające kontroli począwszy od dnia przejęcia.

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do akcjonariuszy jednostki dominującej oraz udziałów niedających kontroli. Łączne całkowite dochody przypisuje się do akcjonariuszy jednostki dominującej oraz udziałów niedających kontroli również wtedy, gdy w rezultacie udziały niedające kontroli przybierają wartość ujemną.

Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi, które nie powodują utraty kontroli, wykazuje się jako transakcje kapitałowe – tj. jako transakcje z właścicielami, działającymi w ramach uprawnień właścicieli kapitału. Różnicę pomiędzy wartością godziwą zapłaty a nabytym lub zbytym udziałem w wartości bilansowej aktywów netto jednostki zależnej wykazuje się w kapitale własnym.

c) Wspólne porozumienia umowne

Wspólne porozumienia umowne to porozumienia, nad których działalnością Grupa posiada współkontrolę wraz z inną stroną. Inwestycje we wspólne porozumienia są klasyfikowane albo jako wspólna działalność albo jako wspólne przedsięwzięcia w zależności od praw i obowiązków umownych każdego inwestora.

Grupa posiada udziały tylko we wspólnej działalności; nie posiada wspólnych przedsięwzięć.

W odniesieniu do swojego udziału we wspólnej działalności Grupa ujmuje:

- swoje aktywa, w tym swój udział we wspólnie posiadanych aktywach,
- swoje zobowiązania, w tym swój udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie,
- swój przychód ze sprzedaży swojej części produkcji wspólnej działalności, swój udział w przychodach ze sprzedaży produkcji wspólnej działalności,
- swoje koszty, w tym swój udział w kosztach poniesionych wspólnie.

Grupa określa przypadającą na nią część aktywów i zobowiązań a także przychodów i kosztów niezwiązanych z działalnością operacyjną odnoszących się do wspólnej działalności na podstawie jej udziału we własności podmiotu współkontrolowanego. Grupa określa przypadającą na nią część przychodów i kosztów operacyjnych odnoszących się do wspólnego działania na podstawie udziału procentowego w zakupach produkcji wspólnej działalności. Dokonano wyłączenia wzajemnych transakcji i sald.

4. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluty funkcjonalne i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”).

W Grupie Kapitałowej obowiązują trzy waluty funkcjonalne ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej:

- w czeskich spółkach, walutą funkcjonalną jest czeska korona
- w polskich podmiotach, walutą funkcjonalną jest polski złoty
- w spółkach francuskich i holenderskich podmiotach walutą funkcjonalną jest euro

Walutą prezentacji wg której jest sporządzane niniejsze sprawozdanie finansowe jest polski złoty.

b) Przeliczanie działalności zagranicznej

Aktywa i zobowiązania oraz przychody i koszty wycenione w walutach funkcjonalnych innych niż waluta prezentacji, zostały przeliczone na walutę prezentacji w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania wycenione wg walut funkcjonalnych, zostały przeliczone na walutę prezentacji po kursie średnim Narodowego Banku Polski z dnia bilansowego,
- przychody i koszty zostały przeliczone po kursie średnim NBP z dnia transakcji lub średnim z danego okresu, jeżeli nie występowały znaczące wahania kursów w danym okresie,
- wynikające z tego przeliczenia różnice kursowe zostały ujęte w pozostałych całkowitych dochodach.

Do wyceny pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażonych w walutach obcych, przyjęto następujące kursy wymiany PLN:

	30.12.2016	31.12.2015
EUR	4,4240	4,2615
USD	4,1793	3,9011
GBP	5,1445	5,7862

Do wyceny pozycji skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oddziału zagranicznego wyrażonych w walutach obcych, przyjęto następujące kursy wymiany PLN:

	30.12.2016	31.12.2015
CZK	0,1617	0,1526
EUR	4,3753	-

c) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walucie funkcjonalnej przy zastosowaniu średniego kursu NBP, w czeskich spółkach przy zastosowaniu kursu CNB (Czeski Narodowy Bank), a w spółkach holenderskich i francuskich przy zastosowaniu kursu EBC (Europejski Bank Centralny) z dnia zawarcia transakcji.

Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na dzień bilansowy według średniego kursu waluty funkcjonalnej dla danej waluty obowiązujący na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w wyniku finansowym. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane według średniego kursu waluty funkcjonalnej obowiązującego w dniu dokonania transakcji.

5. Rzeczowe aktywa trwałe

a) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez Grupę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż Grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Zasady aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego opisane są w punkcie (d).

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia/koszcie wytworzenia środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów.

Na koniec okresu sprawozdawczego rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

b) Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do wyniku finansowego w okresie, w którym je poniesiono.

c) Amortyzacja

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego (wartości rezydualnej).

W poszczególnych grupach środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

• Budynki	do 60 lat
• Budowle, w tym	
• Zbiorniki	od 10 - do 30 lat
• Silosy	od 10 - do 20 lat
• Kolektory, rurociągi, kanalizacje, torowiska, pomosty, estakady	od 10 - do 40 lat
• Ulice, drogi, place	do 35 lat
• Kotły i maszyny energetyczne	do 25 lat
• Maszyny i urządzenia	3-25 lat
• Środki transportu	4-8 lat
• Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	4-20 lat

Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego środka trwałego i amortyzuje je w odrębnym okresie ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych (o ile nie jest nieznaczną) jest przez Grupę corocznie weryfikowana.

d) Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Inne koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu.

Koszty finansowania zewnętrznego składają się z:

- kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej zgodnie z MSR 39 Instrumenty finansowe: Ujmowanie i wycena,
- obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego, ujmowanych zgodnie z MSR 17 Leasing, oraz
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Górną granicą dla aktywowania kosztów związanych z obsługą zadłużenia jest rzeczywista wartość poniesionych przez Grupę kosztów finansowania zewnętrznego.

Rozpoczęcie aktywowania kosztów związanych z finansowaniem działalności inwestycyjnej ma miejsce, kiedy spełnione zostaną wszystkie poniższe warunki:

- ponoszone są nakłady inwestycyjne,
- ponoszone są koszty związane z obsługą zadłużenia,
- dokonywane są czynności związane z doprowadzeniem składnika aktywów do docelowego miejsca i stanu używania.

Zaprzestanie aktywowania ma miejsce, jeśli zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania składnika do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostały zakończone. Konieczność dodatkowych prac administracyjnych, wykończeniowych, przeróbek na życzenie kupującego lub użytkownika nie stanowią podstawy do dalszego aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego.

Po oddaniu składnika aktywów do użytkowania aktywowane koszty finansowania zewnętrznego, jako element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia danego składnika aktywów, amortyzowane są przez okres użytkowania tego składnika aktywów.

6. Wartości niematerialne

a) Wartość firmy

Wartość firmy powstaje w związku z nabyciem jednostek zależnych i stanowi nadwyżkę ceny przejęcia, wartości udziałów niekontrolujących oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych udziałów nad wartością godziwą przejętych aktywów, zobowiązań jednostki przejmowanej.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Alokacji dokonuje się dla tych ośrodków bądź grup ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z połączenia, dzięki któremu ta wartość firmy powstała. Każdy ośrodek lub grupa ośrodków, do której alokowano wartość firmy reprezentuje najniższy poziom w Grupie, na którym wartość firmy

jest monitorowana dla wewnętrznych celów zarządczych. Wartość firmy jest monitorowana na poziomie segmentu operacyjnego.

Wartość firmy jest testowana co roku pod kątem utraty wartości (lub częściej jeśli wystąpią przesłanki, które wskazują na możliwość wystąpienia utraty wartości). Wartość bilansowa wartości firmy jest porównywana z wartością odzyskiwalną, która odpowiada wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Odpisy z tytułu utraty wartości firmy są ujmowane jako koszt okresu i nie są odwracane w kolejnym okresie.

b) Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich bezpośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych. Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne i podlegają odpisom amortyzacyjnym oraz aktualizującym z tytułu utraty wartości.

Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

c) Prawa do emisji zanieczyszczeń

Przyznane prawa do emisji ujmowane są ilościowo w ewidencji pozabilansowej. Nabyte Prawa do emisji wyceniane są wg ceny nabycia i odnoszone na zapasy. W ciągu roku nabyte prawa do emisji rozliczane są w koszty wytworzonych produktów wg faktycznie wyemitowanych zanieczyszczeń z uwzględnieniem rozliczenia praw otrzymanych nieodpłatnie, które są rozliczane miesięcznie wg proporcji okresu na jaki zostały przyznane.

Koszty zużycia uprawnień do emisji zanieczyszczeń ujmowane są w koszcie własnym sprzedaży.

d) Licencje dotyczące instalacji do produkcji kauczuków

Nabyte licencje dotyczące możliwości użytkowania instalacji do produkcji kauczuków przez Grupę ujmowane są w wartości odpowiadającej nakładom poniesionym na ich nabycie. Licencje te podlegają amortyzacji przez szacowany okres użytkowania instalacji, ustalony przez Grupę na 20 lat.

Szacunki dotyczące okresu ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji są weryfikowane na koniec każdego roku obrotowego.

e) Znak towarowy

Nabyte prawa do używania zastrzeżonych znaków towarowych Grupa ujmuje w cenie nabycia na dzień nabycia. Prawa te podlegają odpisom amortyzacyjnym przez szacowany czas obowiązywania tych uprawnień.

f) Certyfikaty energii odnawialnej

Z tytułu produkcji energii w źródłach odnawialnych, gazowych oraz wysokiej kogeneracji Grupa rozpoznaje świadectwa pochodzenia energii (zielone, czerwone, żółte, białe, fioletowe, błękitne) według wartości godziwej na koniec miesiąca w którym zostały wyprodukowane. Na dzień bilansowy Grupa wycenia świadectwa pochodzenia do wartości netto możliwej do uzyskania. Odpis aktualizujący wartość świadectw tworzony jest w przypadku, gdy cena sprzedaży możliwa do uzyskania pomniejszona o koszty zbycia jest niższa od historycznego kosztu wytworzenia. W przypadku nabycia certyfikatów energii odnawialnej oraz z kogeneracji, zakupy te ujmowane są według ceny nabycia. Zobowiązania wynikające z konieczności przedłożenia praw do umorzenia, są wyceniane w wysokości równej wartości praw do certyfikatów posiadanych przez Grupę w przypadku, jeżeli Grupa posiada liczbę tych praw wystarczającą do pokrycia swoich zobowiązań. W przypadku, gdy liczba posiadanych praw do certyfikatów jest mniejsza od koniecznej do umorzenia liczby praw do certyfikatów, rozpoznawana jest rezerwa w wysokości wartości godziwej brakujących praw do certyfikatów.

g) Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości. Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Pozostałe nakłady są ujmowane w wyniku finansowym jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają testom na utratę wartości na każdy dzień bilansowy.

Szacunkowy okres użytkowania amortyzowanych wartości niematerialnych jest następujący:

- Nabyte relacje z klientami 5 lat,
- Know-how 5 - 10 lat,
- Licencje, oprogramowanie komputerowe 2 lata,
- Koszty zakończonych praw rozwojowych 10 lat,
- Znaki towarowe do 10 lat
- Licencje dotyczące instalacji do produkcji nowych rodzajów kauczków 20 lat.

7. Leasing

a) Leasing finansowy

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są aktywowane na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i spłatę rat kapitałowych przy uwzględnieniu stałej stopy procentowej w odniesieniu do zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym.

Używane na podstawie umów leasingu finansowego środki trwałe podlegają amortyzacji według zasad stosowanych w stosunku do własnych składników majątku. Jeżeli brak jest wiarygodnej

pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Grupa otrzyma prawo własności, aktywa są amortyzowane w okresie krótszym spośród okresu leasingu i okresu użytkowania.

b) Leasing operacyjny

Leasing środków trwałych klasyfikuje się jako leasing operacyjny, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zachowuje leasingodawca. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego odnosi się w rachunek zysków i strat metodą liniową przez okres leasingu.

Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w wyniku finansowym łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

8. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według rzeczywistych cen ich nabycia lub po koszcie wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, upusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące).

Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Odpisy aktualizujące ujmowane są w wyniku w pozycji pozostałe koszty operacyjne. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako pozostałe przychody operacyjne. Wartość odpisu pomniejsza wartość bilansową zapasów objętych odpisem aktualizującym.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji zapasów realizuje się na bieżąco w trakcie rocznego okresu sprawozdawczego. Przecenie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania podlegają zapasy, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność. Wartości materiałów przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji nie odpisuje się poniżej ceny nabycia, jeżeli oczekuje się, że produkty, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości kosztu wytworzenia lub powyżej kosztu wytworzenia. Jeżeli jednak spadek cen materiałów wskazuje na to, że koszt wytworzenia produktów będzie wyższy od wartości netto możliwej do uzyskania, wartość materiałów odpisuje się do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania.

Rozchód materiałów i towarów odbywa się wg średniej ważonej ceny.

Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich

produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych. Rozchód wyrobów gotowych odbywa się metodą średniej ważonej.

Przez koszty wytworzenia należy rozumieć koszty wsadu i koszty przerobu produktów i półproduktów przypadających na okres ich wytworzenia. Koszty wytworzenia obejmują także alokację stałych i zmiennych pośrednich kosztów produkcji, ustalonych dla normalnego poziomu produkcji.

Pośrednie koszty produkcji alokowane do kosztu wytworzenia zawierają: amortyzację, usługi remontowe, wynagrodzenia; świadczenia na rzecz pracowników; podatek od nieruchomości, gruntowy, usługi wydziałów pomocniczych.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się:

- kosztów będących konsekwencją nie wykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,
- kosztów magazynowania produktów, półproduktów i produktów w toku, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- kosztów sprzedaży.

9. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

a) Ujmowanie utraty wartości

Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość. Do istotnych obiektywnych przesłanek (dowodów) zalicza się przede wszystkim: poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego, utrzymujący się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej instrumentu kapitałowego poniżej poziomu kosztu.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w innych całkowitych dochodach – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w zyskach lub stratach – wyłącza się z innych całkowitych dochodów i przenosi do zysku lub straty jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w zysku lub stracie a dotyczące instrumentów kapitałowych podlegają odwróceniu w korespondencji z innymi całkowitymi dochodami. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujmuje się w zysku lub stracie, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na

moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie. Wartość bilansowa takich aktywów finansowych jest ustalana z uwzględnieniem utraty wartości (wynikającej ze strat kredytowych) księgowanej na odrębnym koncie. Odpisy aktualizujące należności, zarówno zawiązanie jak i rozwiązanie, ujmuje się odpowiednio w pozostałych kosztach operacyjnych i pozostałych przychodach operacyjnych.

Odwrocenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrocenie odpisu ujmuje się w wyniku finansowym.

Utrata wartości trwałych aktywów niefinansowych

Aktywa niefinansowe podlegające amortyzacji testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości każdorazowo ustala się ośrodek wypracowujący środki pieniężne.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych, grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów.

Poszczególne segmenty działalności w każdej ze spółek odzwierciedlają ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne Grupy. Do danego ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne przypisuje się:

- wartość firmy, jeżeli ośrodek uzyskał korzyści z tytułu synergii powstałej w wyniku połączenia z inną jednostką,
- aktywa wspólne, jeżeli można znaleźć rozsądne i spójne zasady takiego przypisania.

Jeżeli wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas jego wartość księgową netto obniża się do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości powodując ujęcie kosztów w wyniku finansowym. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej.

W przypadku wystąpienia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, odpis ten rozlicza się w sposób następujący:

- w pierwszej kolejności obniża się wartość firmy, która została przypisana do ośrodka,
- następnie, obniża się wartość innych aktywów przypisanych do ośrodka, proporcjonalnie do udziału wartości księgowej netto każdego ze składników aktywów w wartości ośrodka.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku finansowym.

b) Odwracanie odpisów aktualizujących niefinansowych aktywów trwałych

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane tylko w wypadku, gdy nastąpiła zmiana w zakresie szacunków użytych na etapie kalkulacji wartości odzyskiwalnej od czasu rozpoznania ostatniego

odpisu z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w odniesieniu do wartości firmy nie są odwracane.

Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów (pomniejszonej o amortyzację), jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został rozpoznany.

10. Kapitały własne

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki dominującej.

Kapitał zakładowy Grupy wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji, w wysokości zgodnej ze statutem Jednostki Dominującej. Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał zapasowy Grupy do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane.

11. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Grupy w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i pośmiertnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

a) Program określonych składek

Grupa zatrudniając pracowników zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy za każdy okres jest szacowane na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok.

b) Program określonych świadczeń – odprawy emerytalne i pośmiertne

Grupa zobowiązana jest, na podstawie obowiązujących przepisów, do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych w wysokości zgodnej z przepisami kodeksu pracy. Dodatkowo na podstawie Układu Zbiorowego Pracy odprawa emerytalna pracowników Grupy zwiększana jest do wysokości, która zależy od długości stażu pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia w Grupie. Minimalna wysokość odpraw emerytalnych wynika z przepisów kodeksu pracy obowiązujących na dzień wypłaty odprawy emerytalnej.

Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej. Stopę dyskontową otrzymuje się na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy. Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez

danego pracownika. Zyski i straty aktuarialne z wyceny zobowiązań z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach.

Kalkulacja przeprowadzana jest przez uprawnionego aktuarusza przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Powyższą zasadę wyceny i ujmowania stosuje się również odpowiednio do odpraw pośmiertnych.

c) Świadczenie w formie rent wyrównawczych

Grupa na podstawie przepisów kodeksu cywilnego jest zobowiązana do wypłaty odszkodowań w formie rent wyrównawczych dla byłych pracowników z tytułu chorób zawodowych. Kalkulacja zobowiązania przeprowadzana była przez uprawnionego aktuarusza.

Rezerwa z tytułu rent wyrównawczych jest wykorzystywana w momencie wypłacania świadczenia dla byłych pracowników.

12. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych

w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz, jeżeli jest to właściwe, ryzyko związane z danym składnikiem zobowiązań.

Wysokość rezerw weryfikowana jest na każdy dzień bilansowy oraz korygowana w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku. Rezerwę wykorzystuje się tylko na te koszty, na jakie była pierwotnie utworzona.

a) Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Grupę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych środków trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny środek trwały został zanieczyszczony.

b) Umowy rodzące obciążenia

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia ujmowana jest w przypadku, gdy spodziewane przez Grupę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych.

13. Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe

Zobowiązania stanowią wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki.

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Jeżeli termin wymagalności przekracza jeden rok od daty bilansowej salda tych zobowiązań, wykazuje się jako zobowiązania długoterminowe.

Zobowiązania inne niż zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się na dzień ich powstania w wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, a wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. W przypadku zobowiązań krótkoterminowych wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty.

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

W kolejnych okresach zobowiązania z tytułu kredytów bankowych wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

14. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe w momencie początkowego ujęcia zaliczane są do jednej następujących kategorii:

- instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Nabycie bądź sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane jest na dzień zawarcia transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej/pomniejszonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

a) Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do kategorii instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się aktywa i zobowiązania finansowe nabyte w celu generowania zysku w drodze krótkoterminowych wahań wartości oraz instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentów zabezpieczających. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, nie potrącając kosztów transakcji, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. Zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej, ujmowane są w wyniku finansowym w pozostałej działalności operacyjnej bądź w działalności finansowej. Aktywa finansowe wyceniane według

wartości godziwej, której zmiana ujmowana jest w wyniku finansowym, zaliczane są do aktywów obrotowych, jeżeli Zarząd ma zamiar zrealizować je w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Instrumenty pochodne

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do ekonomicznego zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Grupa posiada instrumenty pochodne typu kontrakty walutowe forward oraz kontrakty ekonomicznie zabezpieczające ryzyko stopy procentowej typu IRS.

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się na dzień bilansowy do wartości godziwej. Zyski i straty wynikające z wyceny ujmowane są w wyniku finansowym w pozostałej działalności operacyjnej (kontrakty typu forward) oraz w działalności finansowej (IRS). W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych zrealizowany wynik z kontraktów typu forward prezentowany jest w przepływach z działalności inwestycyjnej a zrealizowany na instrumentach pochodnych typu IRS prezentowany jest w przepływach działalności finansowej.

b) Pożyczki udzielone i należności

Pożyczki i należności długoterminowe i krótkoterminowe ujmuje się na dzień ich powstania w wartości godziwej, a wycenia się w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej i pomniejsza o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (polityka w zakresie odpisów przedstawiona jest w Nocie 1 pkt. 9a).

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmuje się w pozycji bilansowej: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

c) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe zaliczane są do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane według wartości godziwej, nie potrącając kosztów transakcji, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości, jeżeli zostały wycenione w wartościach historycznych. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób, odnosi się na pozostałe dochody całkowite.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku finansowym w chwili uzyskania przez Grupę prawa do ich otrzymania. Polityka rachunkowości w zakresie ustalania i odwracania odpisów przedstawiona jest w Nocie 1 pkt. 9a.

15. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych oraz depozyty bankowe na żądanie. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane

skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

16. Przychody

Przychody są wpływami korzyści ekonomicznych brutto danego okresu, powstałymi w wyniku (zwykłej) działalności gospodarczej Grupy, skutkującymi zwiększeniem kapitału własnego, innymi niż zwiększenie kapitału wynikającego z wpłat udziałowców. Do przychodów należą jedynie otrzymane lub należne wpływy korzyści ekonomicznych brutto na rachunek własny, natomiast kwoty zbierane w imieniu osób trzecich takie jak podatek VAT oraz rabaty nie są korzyściami ekonomicznymi i wyłącza się je z przychodów.

Przychody ze sprzedaży Grupy są głównie generowane przez sprzedaż produktów przedawanych odbiorcom przemysłowym obejmujących podstawowe grupy produktów:

- Kauczuki,
- Produkty styrenopochodne,
- Lateksy, dyspersje i kleje,
- Środki ochrony roślin,
- Energię ciepłą i elektryczną.

Ceny są uzgodnione w umowie pomiędzy stronami transakcji w znacznym stopniu przy uwzględnieniu notowań ceny podstawowych surowców, głównie butadienu i styrenu. Przychody ze sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży pomniejszonej o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i opusty. Ogólną zasadą ujmowania przychodów jest to, że zarówno przychody jak i koszty z tym związane można wiarygodnie zmierzyć. Ponadto, musi istnieć wystarczające prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne.

Przychody ze sprzedaży towarów są ujmowane, przy założeniu, że ogólne warunki uznania przychodów są spełnione, wtedy, gdy prawo własności jak i związane z tym ryzyko przechodzi na klienta. W większości sprzedaż towarów dotyczy nabywanych wraz z butadienem innych produktów rozpadu frakcji ropy C₄ (w tym głównie rafinatu), które następnie odsprzedawane są na rynku.

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej ustalane są w oparciu o faktury wystawione okresowo na podstawie rzeczywistego zużycia. Ceny są uzgodnione w umowie pomiędzy stronami transakcji i okresowo aktualizowane.

Przychody ze sprzedaży towarów i wyrobów gotowych są ujmowane w wyniku finansowym, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Przychody ze świadczenia usług są ujmowane w wyniku finansowym na bazie ceny jednostkowej oraz wielkości przerobu.

Przychody nie są ujmowane, gdy istnieje znaczna niepewność co do możliwości uzyskania przyszłych korzyści ekonomicznych, ustalenia wysokości poniesionych kosztów lub możliwości zwrotu wyrobów gotowych/towarów.

a) Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych

Dotacje budżetowe ujmowane są w bilansie jako przychody przyszłych okresów, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz Grupa spełni warunki z nimi związane. Dotacje otrzymane jako zwrot już poniesionych kosztów przez Grupę są systematycznie ujmowane jako przychód w wyniku finansowym w okresach, w których ponoszone są związane z nimi koszty. Dotacje otrzymywane jako zwrot kosztów aktywów ujmowanych przez Grupę, są systematycznie

ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres użytkowania aktywa.

b) Przychody finansowe

Przychody finansowe ujmowane są w ciągu roku, o ile istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z przeprowadzoną transakcją, a kwota przychodów może być wyceniona w wiarygodny sposób.

Zasady dotyczące ujmowania przychodów finansowych:

- odsetki według metody zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej,
- nadwyżki dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi od środków pieniężnych, zaciągniętych kredytów, należności i zobowiązań.

17. Koszty

a) Koszt własny sprzedaży

Kosztami własnymi sprzedaży są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Grupy, za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

b) Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to koszty związane ze sprzedażą.

Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe (dotyczy sprzedaży eksportowej),
- oraz pozostałe koszty, ubezpieczenia produktów w czasie transportu i inne.

Odpisy aktualizujące należności ujmowane są w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

c) Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, która nie dotyczy poszczególnych wydziałów) związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia np. laboratoria.

d) Koszty finansowe

Koszty finansowe dotyczą głównie:

- naliczonych i zapłaconych odsetek od zobowiązań ustalonych w oparciu o efektywną stopę procentową,
- nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi od środków pieniężnych, zaciągniętych kredytów, należności i zobowiązań.

18. Podatek dochodowy

Podatek odroczony jest ujmowany w wyniku finansowym, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. Wówczas podatek odroczony jest również ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach lub kapitale własnym.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu opodatkowanego dochodu za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Odroczony podatek dochodowy wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań szacowaną dla celów księgowych a ich wartością szacowaną dla celów podatkowych. Aktywa i rezerwy nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, której amortyzacja nie jest uznawana za koszt uzyskania przychodu dla celów podatkowych, początkowe ujęcie aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód podatkowy, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych oraz wspólnych przedsięwzięciach w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujęte są jedynie wtedy gdy jest prawdopodobne, że dostępne będą przyszłe dochody podatkowe, względem których można będzie zrealizować dany składnik aktywów. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają zmniejszeniu, jeżeli można stwierdzić, iż nie jest prawdopodobne, że reprezentowane przez nie korzyści podatkowe będą zrealizowane.

Podatek odroczony w każdej spółce wchodzącej do konsolidacji ujmowany per saldo jako aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego.

Nota 2. Sprawozdawczość segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8 Zarząd ustalił segmenty działalności, które są stosowane przy podejmowaniu decyzji strategicznych.

Informacje sporządzane dla osób decydujących w Grupie o przydziale zasobów i oceniających wyniki finansowe segmentu koncentrują się na grupach branżowych produkowanych wyrobów.

Sprawozdawcze segmenty działalności czerpią swoje przychody przede wszystkim ze sprzedaży poszczególnych grup wyrobów gotowych oraz pozostałej działalności operacyjnej. Przychody i koszty finansowe nie zostały uwzględnione w ramach sprawozdawczych segmentów działalności, ponieważ nie są objęte raportami przedkładanymi Zarządowi. Wyniki tej działalności są uwzględnione w wierszach przychody i koszty finansowe.

Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi, przedstawiane Zarządowi w podziale na segmenty działalności, są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Kwoty przedstawione Zarządowi w zakresie łącznych aktywów w podziale na segmenty działalności są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w sprawozdaniu finansowym. Aktywa te są alokowane na podstawie operacji segmentu i fizycznej lokalizacji danego składnika majątku (dotyczy to należności

handlowych, zapasów, środków trwałych). Pozostałe aktywa, czyli gotówka, udziały, pozostałe należności zostały uwzględnione jako nieprzypisane aktywa.

Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są zatem następujące:

1. Kauczuki

Produkcja i sprzedaż kauczuków syntetycznych jest jednym z podstawowych obszarów biznesowych Grupy. Grupa produkuje kauczuki syntetyczne w technologii emulsyjnej (ESBR) na drodze polimeryzacji butadienu i innych chemikaliów (styrenu, akrylonitrylu lub odpowiedniego kwasu organicznego), Grupa produkuje kauczuk w dwóch podstawowych gatunkach (15xx i 17xx). Syntetyczne kauczuki, aktualnie w 14 gatunkach, sprzedawane są pod zastrzeżoną nazwą firmową KER® oraz pod nazwą KRALEX®.

Najwięcej kauczuków syntetycznych sprzedawanych jest do producentów opon samochodowych takich jak: Michelin, Continental, Bridgestone, Goodyear czy Pirelli. Ponadto kauczuki są surowcem do produkcji gumowych wykładzin podłogowych, pasów transmisyjnych, technicznych wyrobów gumowych (szczególnie dla przemysłu samochodowego) i elementów obuwia. Przemysł oponiarski to kluczowy czynnik napędzający popyt na ESBR i ma ok. 80% udział w sprzedaży elastomerów przez Grupę. Pozostała część obrotów ze sprzedaży ESBR pochodzi z rynków innych niż rynek oponiarski, np. z produkcji gumy technicznej, spodów obuwniczych, przewodów giętkich i taśm przenośników.

Grupa produkuje również kauczuki typu PBR Nd (neodymowy kauczuk polibutadienowy). Najważniejszym zastosowaniem PBR są opony, głównie bieżnik i ściany boczne, na które przypada 70 procent globalnego zużycia PBR. Inne aplikacje PBR obejmują wyroby techniczne (węże, pasy, spody do obuwia, piłki golfowe, modyfikacja tworzyw styrenowych). Regulacje w kierunku tzw. "zielonych" opon o niższym oporze toczenia i wyższej wydajności wpływającej na niższe zużycie paliw, przede wszystkim w Europie Zachodniej, doprowadziły do istotnego wzrostu zapotrzebowania na PBR w szczególności w technologii neodymowej, którą stosuje m.in. Synthos. Ta zmiana będzie kontynuowana w przyszłości oprócz Unii Europejskiej także w innych regionach poza Europą, wprowadzających systemy znakowania opon (Japonia, USA, Korea Płd). Kauczuki polibutadienowe, aktualnie w 2 gatunkach, sprzedawane są pod zastrzeżoną nazwą firmową SYNTECA®. Obecnie trwają prace nad poszerzeniem oferty rynkowej w tym konkretnym typie kauczuku syntetycznego.

W 2015 roku w zakładach w Oświęcimiu uruchomiono instalację do produkcji nowoczesnych kauczuków SSBR. W 2016 roku kontynuowano procesy uzyskiwania akceptacji specyfikacji produktów u najważniejszych odbiorców, głównie producentów opon. Uzyskanie akceptacji poprzedza proces regularnych dostaw. Regularne dostawy kauczuków SSBR Grupa Synthos rozpoczęła w II kwartale 2016 r.

Kauczuki SSBR produkowane w uruchomionej fabryce, stosowane są w produkcji nowoczesnych opon zarówno letnich jak i zimowych o ulepszonych własnościach użytkowych w zakresie odporności na ścieranie, oporów toczenia i przyczepności do mokrej nawierzchni ("*performance tires*"). Własności te odpowiadają za zmniejszenie zużycia paliwa jak również bezpieczeństwo i komfort jazdy.

2. Produkty styrenopochodne

Produkcja tworzyw polistyrenowych obejmuje trzy główne rodzaje produktów otrzymywanych w procesie polimeryzacji styrenu, różniące się obszarami zastosowań:

2.1. Pierwsza grupa to polistyreny do spieniania EPS.

Polistyren do spieniania (EPS) jest wytwarzany w procesie polimeryzacji suspensyjnej (w zawiesinie) oraz w procesie ekstruzji gdzie surowcem jest GPPS. Głównym obszarem zastosowań

polistyrenów do spieniania jest produkcja płyt termoizolacyjnych do ocieplania budynków, podstawowego materiału termoizolacyjnego stosowanego w Europie Środkowej. Kolejnym istotnym zastosowaniem EPS jest produkcja opakowań transportowych np. do sprzętu gospodarstwa domowego, telewizorów, komputerów. EPS wykorzystuje się również do produkcji elementów wykończeniowo-dekoracyjnych w budownictwie oraz do produkcji drobnych przedmiotów takich, jak np. pace murarskie oraz kaski ochronne dla rowerzystów.

2.2. Drugą grupę stanowią polistyreny, w skład których wchodzi polistyreny ogólnego przeznaczenia GPPS oraz polistyreny wysokoudarowe HIPS.

Głównym rynkiem dla polistyrenu, zarówno GPPS jak i HIPS, jest szeroko pojęty przemysł opakowań spożywczych. Z polistyrenu wytwarzane są naczynia jednorazowe, wszelkiego rodzaju kubki i pojemniki na wyroby mleczarskie, tacki, sztućce oraz używane jako surowiec w produkcji kabin prysznicowych, opakowań jubilerskich, wszędzie tam gdzie wymagana jest sztywność, a jednocześnie transparentność wyrobu gotowego.

W innych wyrobach, wymagających zwiększonej odporności mechanicznej, stosowany jest polistyren HIPS, który dla uzyskania wymaganych parametrów mechanicznych, modyfikowany jest kauczukiem polibutadienowym. Z tego polistyrenu, poza opakowaniami, wytwarza się często np. obudowy RTV, elementy sprzętu AGD, zabawki, czy elementy meblowe.

Odbiorcą GPPS jest również rynek budowlany.

2.3. Trzecią grupę stanowią produkowane linii produkcyjnej polistyrenu ekstrudowanego płyty XPS.

Polistyren ekstrudowany produkowany jest na bazie surowców własnych – polistyrenu niskoudarowego GPPS. Płyta XPS jest jednorodnym materiałem izolacyjnym o gładkiej lub wytłaczanej powierzchni oraz strukturze składającej się z małych zamkniętych komórek.

Posiada ona szereg unikalnych właściwości jak odporność na działanie wody, izolacyjność termiczną, wytrzymałość poprzeczną i wzdłużną, możliwość pełnego recyklingu oraz jest produktem samogasnącym.

Wykorzystywana jest przede wszystkim w przemyśle budowlanym, jako materiał termoizolacyjny przy izolacji obwodowej budynków, izolacji dachów o odwróconym układzie warstw, izolacji podłóg, mostków termicznych czy murów warstwowych. Wytrzymałość mechaniczna oraz odporność na zamarzanie i odmarzanie przy znikomej nasiąkliwości powodują, iż stosowany jest w izolacji termicznej dróg, mostów, szlaków kolejowych i lotnisk.

3. Dyspersje, Kleje i Lateksy

W ofercie Grupy znajdują się dyspersje akrylowe oraz styrenowo-akrylowe, a także dyspersje polimerów octanu winylu. Głównym zastosowaniem dyspersji akrylowych, styrenowo-akrylowych i winylowo-akrylowych jest produkcja wysokiej jakości farb, tynków akrylowych, preparatów gruntujących, uszczelniaczy oraz wielu innych wyrobów chemii budowlanej. Dyspersje polioctanu winylu stosowane są głównie do produkcji klejów do drewna oraz dla przemysłu papierniczego, do impregnacji tkanin w przemyśle tekstylnym, a w budownictwie do modyfikacji betonu oraz do produkcji farb.

Grupa dysponuje dwoma instalacjami do produkcji dyspersji o sumarycznej zdolności produkcyjnej wynoszącej około 40 tys. ton rocznie. Aktualne portfolio dyspersji oferowanych na rynku obejmuje 18 produktów, sprzedawanych pod zastrzeżonymi nazwami firmowymi WINACET® oraz OSAKRYL®.

Kleje dyspersyjne oferowane są pod dwiema markami firmowymi: WOODMAX® - przeznaczone do głównie do przemysłu drzewnego i materiałów drewnopochodnych w różnych klasach wodoodporności (D1, D2, D3 i D4) oraz PAPERMAX® - kleje do przemysłu papierniczego. Sprzedaż obecnie realizowana jest przy portfolio klejów zawierającym 16 produktów.

Lateksy syntetyczne produkowane są w dwóch rodzajach: zatężone lateksy butadienowo styrenowe LBS oraz lateksy butadienowo-styrenowe karboksylowane LBSK. Lateksy syntetyczne stosowane są między innymi do produkcji wyrobów piankowych: materace, pianki cienkowarstwowe oraz w produkcji dywanów i wykładzin podłogowych, do impregnacji materiałów nietkanych. Jednym z zastosowań jest również produkcja emulsji bitumicznych stosowanych jako powłoki izolacyjne w budownictwie.

4. Media

Segment ten zajmuje się wytwarzaniem energii cieplnej oraz dystrybucją tej energii, wytwarzaniem energii elektrycznej w skojarzeniu z ciepłem i obrotem energią elektryczną oraz jej dystrybucją. Rynkiem zbytu dla podstawowych produktów energetycznych tj. ciepła, energii elektrycznej, usług przesyłowych zarówno energii elektrycznej jak i cieplnej jest lokalny rynek energii.

5. Agro

Segment ten zajmuje się produkcją i sprzedażą środków ochrony roślin i biocydów. Segment AGRO zapewnia ochronę siewki, ochronę roślin przed niszczącym działaniem grzybów chorobotwórczych w trakcie całego sezonu wegetacyjnego, ochronę roślin przed szkodnikami w trakcie ich wzrostu i rozwoju, ochronę przed chwastami oraz dostarcza roślinom niezbędnych mikro i makroelementów w postaci specjalistycznych nawozów.

Segmenty branżowe

	Kauczuki		Styrenopochodne		Dyspersje, Kleje i Lateksy		Media		Agro		Pozostałe		Razem	
	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody														
Sprzedaż towarów/wyrobów gotowych (klienci zewnętrzni)	2 146	1 870	2 111	1 697	195	184	168	191	81	76	2	2	4 703	4 020
Sprzedaż usług (klienci zewnętrzni)	-	-	-	-	-	-	38	24	-	-	13	13	51	37
Przychody z najmu (klienci zewnętrzni)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Przychody ogółem	2 146	1 870	2 111	1 697	195	184	206	215	81	76	16	16	4 755	4 058
Koszty ogółem	(1 852)	(1 650)	(1 955)	(1 549)	(177)	(169)	(158)	(164)	(83)	(69)	(22)	(6)	(4 247)	(3 607)
- w tym R&D	(14)	(10)	(5)	(3)	(4)	(3)	-	-	(3)	-	(4)	-	(30)	(16)
Wynik segmentu	294	220	156	148	18	15	48	51	(2)	7	(6)	10	508	451
Pozostałe (koszty)/przychody	(19)	-	3	3	-	-	12	7	-	(1)	(53)	(10)	(57)	(1)
Zysk (strata) operacyjny	275	220	159	151	18	15	60	58	(2)	6	(59)	-	451	450
Przychody finansowe													38	31
Koszty finansowe													(154)	(56)
Zysk na sprzedaży aktywów finansowych													-	42
Zysk przed opodatkowaniem													335	467
Podatek dochodowy													(79)	(41)
Zysk netto													256	426
Aktywa segmentu	2 055	1 781	1 111	829	134	133	618	579	96	105	216	210	4 230	3 637
Nieprzypisane aktywa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 406	1 155
Aktywa razem	2 055	1 781	1 111	829	134	133	618	579	96	105	216	210	5 636	4 792
Wydatki inwestycyjne	25	369	43	33	9	33	73	123	3	14	33	5	186	577
Amortyzacja	88	56	67	56	11	10	39	33	5	4	1	8	211	167

Informacje geograficzne

Grupa wyodrębnia następujące dwa obszary geograficzne:

- Kraj - sprzedaż krajowa obejmuje wszystkie rodzaje sprzedaży (produkcja, handel, usługi) Grupy Kapitałowej w Polsce, Czechach i na Słowacji,
- Inne kraje - obejmuje wszystkie rodzaje sprzedaży Grupy Kapitałowej do wszystkich krajów świata z wyjątkiem Polski, Czech i Słowacji.

Wszystkie aktywa Grupy są zlokalizowane na terenie Polski, Czech, Francji i Holandii

Informacje geograficzne

	Kraj		Inne kraje		Razem	
	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody (sprzedaż klientom zewnętrznym)	2 574	1 877	2 181	2 181	4 755	4 058
Aktywa	5 125	4 792	511	-	5 636	4 792
Wydatki inwestycyjne	186	577	-	-	186	577

Przychody ze sprzedaży poszczególnych produktów wraz z wyróżnieniem przychodów z tytułu sprzedaży do 10 największych klientów przedstawiono poniżej. Wśród wiodących klientów Grupy żaden nie odpowiada za więcej niż 10 procent przychodów ze sprzedaży.

Przychody ze sprzedaży w ramach segmentów:

do 10 największych klientów

	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Kauczuki	1 355	1 437
Styrenopochodne	589	735
Dyspersje, kleje i lateksy	65	62
Media	67	52
Agro	1	1

Nota 3. Przychody ze sprzedaży

	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży produktów	4 421	3 782
Przychody ze sprzedaży usług	51	37
Przychody ze sprzedaży materiałów i towarów	282	238
Przychody z najmu nieruchomości inwestycyjnych	1	1
	4 755	4 058

Nota 4. Koszt własny sprzedaży

	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
a) Amortyzacja	211	167
b) Zużycie materiałów i energii	3 106	2 632
c) Usługi obce	353	282
d) Podatki i opłaty	37	26
e) Koszty świadczeń pracowniczych (nota 6)	244	186
f) Pozostałe koszty rodzajowe	31	20
Koszty według rodzaju, razem	3 982	3 313
Zmiana stanu zapasów produktów	12	77
Zmiany w zakresie kosztów rozliczonych	(17)	(16)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(152)	(126)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(203)	(164)
Koszty prac badawczo rozwojowych na własne potrzeby	(30)	(16)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	3 592	3 068
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	270	233
Koszt własny sprzedaży	3 862	3 301

Nota 5. Pozostałe (koszty)/przychody operacyjne

	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Dotacje	18	7
Otrzymane odszkodowania od firm ubezpieczeniowych	2	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	10	5
Rozwiązanie rezerw	3	-
Rozwiązanie odpisu aktualizującego majątek trwały	3	-
Otrzymane kary umowne	-	4
Rozwiązanie odpisów aktualizujących zapasy	20	-
Nadwyżka wartości godziwej przejętych aktywów netto nad ceną nabycia	8	-
Inne	9	6

Pozostałe przychody operacyjne, razem	73	22
Przekazane darowizny	(1)	-
Spisane należności	(1)	(2)
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	(10)	(2)
Utworzenie rezerw	(7)	-
Odpis aktualizujący niefinansowy majątek trwały	(7)	-
Koszty zaniechanych prac rozwojowych *	(38)	-
Koszt niewykorzystanych mocy produkcyjnych	(12)	(5)
Zużycie uprawnień do emisji CO ₂	-	(1)
Odpis aktualizujący wartość udziałów	-	(5)
Utworzenie rezerwy na koszty likwidacji elektrolizy	(46)	-
Inne	(8)	(8)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(130)	(23)
Pozostałe przychody/(koszty) operacyjne netto	(57)	(1)

*Spółka dokonała aktualizacji wyceny prac rozwojowych na kwotę 38 mln zł ze względu na niższą efektywność projektów niż zakładano w momencie ich rozpoczynania. Projekty miały na celu opracowanie alternatywnych metod pozyskania surowców. Głównym czynnikiem niższej efektywności aktualizowanych projektów jest relacja kosztów pozyskiwania surowców przy zastosowaniu tych metod w odniesieniu do obecnych cen surowców na rynku.

Nota 6. Koszty świadczeń pracowniczych

	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Wynagrodzenia	189	143
Ubezpieczenia społeczne	44	33
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2	2
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	9	8
	244	186
Koszty ogólnego zarządu	45	38
Koszt wytworzenia sprzedanych usług	199	148
	244	186

Nota 7. Przychody/(koszty) finansowe

	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody uzyskane od pożyczek i należności	10	11
Różnice kursowe netto	-	5
Przychody z tytułu realizacji, wyceny pochodnych instrumentów finansowych	28	15
Przychody finansowe, razem	38	31
Koszty z tytułu odsetek od instrumentów dłużnych	(77)	(51)
Koszty z tytułu odsetek od zobowiązań budżetowych	(15)	-
Różnice kursowe netto	(50)	-
Koszty prowizji od kredytu	(6)	-
Inne	(6)	(5)
Koszty finansowe, razem	(154)	(56)
Przychody/koszty finansowe netto	(116)	(25)

Nota 8. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym

	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Podatek dochodowy		
Podatek dochodowy za okres bieżący	38	17
Podatek dochodowy za lata poprzednie	62	-
	100	17
Podatek odroczony		
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	(21)	24
	(21)	24
Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	79	41

Efektywna stopa podatkowa

	%	od 01.01.2016 do 31.12.2016	%	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zysk przed opodatkowaniem		335		467
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19%	64	19%	89
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe)		4		1
Podatek od wyniku brutto spółki Synthos Dwory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna		(12)		(51)
Spisanie aktywa z tytułu ulgi inwestycyjnej		(8)		11
Korekta podatku za lata poprzednie		62		(4)
Spisanie aktywa z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych		2		2
Pozostałe		(6)		(7)
Rozpoznanie aktywa z tytułu podatku odroczonego po przekształceniu spółek jawnych*		(27)		-
	24%	79	9%	41

*W wyniku przekształcenia formy prawnej Spółki Synthos Dwory Sp. z o.o. na Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. a następnie w spółkę jawną, spółka od 1 listopada 2011 roku do maja 2016 roku przestała być podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych. W 2016 roku Grupa dokonała przekształceń form prawnych w spółkach zależnych jak i struktury grupy kapitałowej, skutkiem czego Synthos S.A. jest płatnikiem podatku od dochodów uzyskanych z tytułu bycia wspólnikiem w spółce Synthos Dwory 7 sp. z o.o. spółka jawna, Synthos Dwory 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SD4 spółka komandytowa (dawniej; Synthos Dwory 5 Sp. z o.o.), Synthos Dwory 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SD5 spółka komandytowa (dawniej; Synthos Dwory 8 Sp. z o.o.), Synthos Dwory 2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SD5 spółka komandytowa (dawniej; Synthos Dwory 8 Sp. z o.o.).

W roku 2016 roku Urząd Kontroli Skarbowej wszczął w Spółce Synthos SA kontrole podatkowe za okresy obrotowe 2010 r. – 2015 r.. W wyniku kontroli podatkowych Urząd ustalił dodatkowe

zobowiązanie w podatku dochodowym od osób prawnych za lata 2010 r. - 2014r. w kwocie 31 mln zł, ponadto Spółka utworzyła rezerwę na dodatkowe potencjalne zobowiązanie podatkowe za rok obrotowy 2015 r. w kwocie 31 mln zł. . Postępowanie obecnie jest na etapie odwołań do Izby Skarbowej w Krakowie oraz skarg w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Krakowie.

Nota 9. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2015	33	899	1 680	41	67	483	3 203
Zwiększenia:							
- Nabycie	-	-	-	-	-	452	452
- Przeniesienie	-	340	321	5	24	(690)	-
Zmniejszenia:							
- Zbycie / likwidacja	-	(4)	(26)	(1)	1	(1)	(31)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	1	11	26	1	-	1	40
Wartość brutto na 31 grudnia 2015	34	1 246	2 001	46	92	245	3 664
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2015	-	311	859	21	39	7	1 237
Zwiększenia:							
- Amortyzacja za okres	-	35	108	4	6	-	153
Zmniejszenia:							
- Zbycie / likwidacja	-	(3)	(25)	(1)	-	-	(29)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	2	14	-	-	-	16
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2015	-	345	956	24	45	7	1 377
Wartość netto							
Stan na 1 stycznia 2015	33	588	821	20	28	476	1 966
Stan na 31 grudnia 2015	34	901	1 045	22	47	238	2 287

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2016	34	1 246	2 001	46	92	245	3 664
Zwiększenia:							
- Nabycie	-	-	-	-	-	138	138
- Przeniesienie	-	50	184	6	8	(248)	-
- Nabycie Grupy Ineos	58	38	110	-	-	-	206
Zmniejszenia:							
- Zbycie / likwidacja	-	(4)	(12)	(3)	-	-	(19)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	3	18	41	1	-	1	64
Wartość brutto na 31 grudnia 2016	95	1 348	2 324	50	100	136	4 053
Umorzenie na 1 stycznia 2016	-	345	956	24	45	7	1 377
Zwiększenia:							
- Amortyzacja za okres	-	47	130	5	9	-	191
- Zawiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	3	3
Zmniejszenia:							
- Zbycie / likwidacja	-	(2)	(10)	(2)	(1)	-	(15)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	4	21	-	-	-	25
Umorzenie na 31 grudnia 2016	-	394	1 097	27	53	10	1 581
Wartość netto							
Stan na 1 stycznia 2016	34	901	1 045	22	47	238	2 287
Stan na 31 grudnia 2016	95	954	1 227	23	47	126	2 472

Koszty amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych zostały wykazane w wyniku finansowym w pozycji koszt własny sprzedaży w kwocie 156 mln zł (w 2015 r. 117 mln zł).

Środki trwałe w leasingu

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa Synthos S.A. poza gruntami w leasingu finansowym opisanymi poniżej (wartość bilansowa 31 mln zł) nie posiadała żadnych innych środków trwałych używanych w leasingu finansowym.

Spółka Synthos Kralupy a.s. w Kralupach nad Wełtawą oraz w Litwinowie - Czeska Republika użytkuje grunty na zasadzie umowy dzierżawy z właścicielem gruntu. Umowa dzierżawy jest zawarta na czas nieokreślony a wszelkie zmiany w umowie muszą być zaakceptowane przez obie strony umowy. Grupa grunty te prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rzeczowych aktywach trwałych. Wartość gruntów w leasingu jest pochodną wartości zobowiązania, oszacowanego jako bieżąca wartość przyszłych płatności wynikających z umowy dzierżawy. Wartość zobowiązania z tytułu leasingu została obliczona jako renta wieczysta z rocznych płatności czynszu 16.872.000 CZK (3 mln zł) przy użyciu stopy dyskontowej 9%. Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego w kwocie 31 mln zł na dzień bilansowy wykazywane jest w pozycji „Inne zobowiązania długoterminowe”.

Środki trwałe w budowie

Na 31.12.2016 r. Grupa posiadała środki trwałe w budowie o wartości 126 mln zł (na 31.12.2015 r. ich wartość wynosiła 238 mln zł). Na tę kwotę składało się kilkadziesiąt rozpoczętych zadań inwestycyjnych, z których najważniejsze to: budowa instalacji odsiarczania i odazotowania 37 mln zł, budowa instalacji do wytwarzania perełek EPS - Invento X metodą ekstruzyjną, wraz z instalacją do produkcji dodatku polimerowego – kwota poniesionych nakładów 11,5 mln zł, budowa zakładu formulacji produktów w segmencie Agro – kwota nakładów 5 mln zł.

Grupa przeprowadziła test na utratę wartości środków trwałych w budowie. Na dzień 31 grudnia 2016r. brak jest przesłanek wskazujących na utratę wartości nie ukończonych prac inwestycyjnych.

Dotacje

Grupa w poprzednich okresach sprawozdawczych podpisała umowy na dofinansowanie do inwestycji. Ogółem w 2016 r. Grupa otrzymała z tytułu dotacji kwotę środków pieniężnych w wysokości 21 mln zł (w 2015 r. 89 mln zł). Ogółem saldo dotacji otrzymanych pozostających do rozliczenia w przyszłości na dzień 31 grudnia 2016 r. 237 mln zł (31 grudnia 2015 r. 233 mln zł) wykazywane jest w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w linii przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych (odpowiednio w podziale na część długo i krótkoterminową).

W 2016 r. ujęto w pozostałych przychodach operacyjnych 13 mln zł (w 2015 r. 7 mln zł) z tytułu rozliczenia dotacji współmiernie z amortyzacją środków trwałych sfinansowanych częściowo dotacjami.

Najistotniejsze projekty inwestycyjne, dla których otrzymano dotacje zostały opisane poniżej.

a) Centrum badawczo-rozwojowe

Spółka podpisała 23 listopada 2012 r. umowę z Ministerstwem Gospodarki na dofinansowanie Centrum Badawczo-Rozwojowego Nowych Technologii, które powstało w Oświęcimiu. W dniu 10 września 2015 podpisano aneks do umowy w którym wydłużono termin zakończenia umowy do 30 listopada 2015 r.

Umowa na koniec ubiegłego roku została rozliczona, koszty kwalifikowane inwestycji wyniosły ponad 60 mln zł. Spółka otrzyma 50% wsparcia z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, tj. ponad 30 mln zł. Realizacja przedsięwzięcia obejmowała budowę laboratoriów do prowadzenia syntez (skala laboratoryjna i półtechniczna), badań analitycznych i aplikacyjnych.

Prawie 73% kosztów projektu przeznaczone było na nabycie najnowszego sprzętu badawczego. Inwestycja została oddana do użytkowania w roku 2015.

Projekt umożliwił stworzenie wyposażonego w najnowszą aparaturę Centrum Badawczo-Rozwojowego, którego głównym celem jest opracowanie i wdrożenie do produkcji nowych, innowacyjnych produktów, w tym przede wszystkim nowych rodzajów kauczuków syntetycznych. Pozwolą one wytwórcom opon na opracowanie produktów o dużo niższych oporach toczenia i zwiększonej przyczepności do nawierzchni, co przełoży się na znaczne zmniejszenie zużycia paliwa i poprawienie bezpieczeństwa jazdy.

W ramach Projektu opracowana będzie również nowa, innowacyjna technologia wytwarzania głównego surowca do syntezy ww. kauczuków, tj. butadienu. Technologia ta w odróżnieniu od obecnie stosowanych będzie opierała się na surowcach odnawialnych, co pozwoli na uniezależnienie się od tradycyjnych źródeł zaopatrzenia. Wdrożenie projektu spowodowało utworzenie 25 nowych stanowisk pracy w obszarze działu Badawczo-rozwojowego i jest to jeden z kluczowych wskaźników w zakresie realizacji projektu. Ponadto spółka jest zobowiązana do utrzymania tych etatów przez okres co najmniej 5 lat od rozliczenia projektu.

Spółka nie wydatkowała w 2016 roku na ten cel żadnych środków pieniężnych (w roku 2015 - 36 mln zł).

W roku 2016 ujęto w pozostałych przychodach operacyjnych 3 mln zł (w roku 2015 - 1 mln zł) z tytułu rozliczenia dotacji współmiernie z amortyzacją środków trwałych sfinansowanych częściowo dotacją. W roku 2016 Spółka nie otrzymała z tytułu dotacji środków pieniężnych (w roku 2015 otrzymała kwotę - 19 mln zł). Ogółem saldo dotacji otrzymanych pozostających do rozliczenia w przyszłości w kwocie 27 mln zł (w roku 2015 - 30 mln zł) i wykazywane jest w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w linii przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych.

b) Instalacja do produkcji kauczuków SSBR

W grudniu 2012 roku Synthos S.A. podpisał z Ministerstwem Gospodarki umowę na dofinansowanie projektu „Wdrożenie innowacyjnej technologii wytwarzania kauczuków SSBR X3 w Synthos Dwory 7”.

Celem inwestycji jest dywersyfikacja produkcji przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie na rynek nowego innowacyjnego produktu, tj. sfunkcjonalizowanego kauczuku styrenowo-butadienowego otrzymywanego metodą rozpuszczalnikową (S-SBR). Innowacja produktowa zostanie osiągnięta dzięki wdrożeniu zaawansowanej technologii produkcji kauczuków posiadających unikalne parametry i właściwości zakupionej przez Synthos S.A. od spółki The Goodyear Tire & Rubber Company.

Kwota wydatków kwalifikowanych wyniosła ponad 489 mln zł, z czego kwota dofinansowania to prawie 147 mln złotych. W wyniku realizacji projektu utworzonych zostanie co najmniej 162 nowe miejsca pracy.

W 2013 roku rozpoczęto prace związane z realizacją powyższej inwestycji. Zakończenie inwestycji nastąpiło we wrześniu 2015 r. W 2016 r. Spółka otrzymała z tytułu dotacji kwotę środków pieniężnych w wysokości 18 mln zł (w 2015 r.: 57 mln zł).

Nota 10. Wartości niematerialne

	Koszty prac rozwojowych	Koncesje, licencje komputerowe, oprogramowanie komputerowe i pozostałe	Znaki towarowe, know-how do produkcji	Licencje produkcyjne	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2015	42	78	55	98	101	374
- Nabycie	2	14	13	-	-	29
- Zbycie / likwidacja	-	(6)	-	-	-	(6)
- Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	-	-	-	2	2
Wartość brutto na 31 grudnia 2015	44	86	68	98	103	399
Umorzenie na 1 stycznia 2015	1	49	-	2	95	147
- Amortyzacja za okres	-	8	4	2	-	14
- Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	(1)	-	-	2	1
Umorzenie na 31 grudnia 2015	1	56	4	4	97	162
Wartość netto						
Stan na 1 stycznia 2015	41	29	55	96	6	227
Stan na 31 grudnia 2015	43	30	64	94	6	237

	Koszty prac rozwojowych	Koncesje, licencje komputerowe, oprogramowanie komputerowe i pozostałe	Znaki towarowe, know-how do produkcji	Licencje produkcyjne	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2016	44	86	68	98	103	399
- Nabycie	-	2	-	(1)	3	4
- Nabycie Grupy Ineos	-	-	4	55	10	69
- Odpisy aktualizujące	(38)	-	-	-	-	(38)
- Zbycie / likwidacja	-	(1)	-	-	(4)	(5)
- Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	2	-	2	4	8
Wartość brutto na 31 grudnia 2016	6	89	72	154	116	437
Umorzenie na 1 stycznia 2016	1	56	4	4	97	162
- Amortyzacja za okres	-	10	4	4	2	20
- Zbycie / likwidacja	-	(1)	-	-	-	(1)
- Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	1	-	-	3	4
Umorzenie na 31 grudnia 2016	1	66	8	8	102	185
Wartość netto						
Stan na 1 stycznia 2016	43	30	64	94	6	237
Stan na 31 grudnia 2016	5	23	64	146	14	252

Wartości niematerialne na dzień bilansowy stanowią głównie: zakupione licencje na wytwarzanie produktów, znaki towarowe, oprogramowania komputerowe.

Licencje obejmują głównie licencję na produkcję kauczuku polibutadienowego w kwocie 33 mln zł (w oparciu o tę licencję Grupa w 2011 roku uruchomiła produkcję kauczuku PBR w spółce Synthos PBR s.r.o.), licencję na produkcję kauczuku SSBR w kwocie 58 mln zł (w oparciu o tę licencję Grupa rozpoczęła w 2013 roku budowę instalacji do produkcji kauczuków SSBR), licencję na produkcję kauczuku polibutadienowego w kwocie 7 mln zł na uruchomienie nowej inwestycji w spółce Synthos do Brasil, oraz patenty i know-how produkcyjne w 66 mln zł. W roku 2016 Grupa dokonała renegotjacji umowy licencyjnej na produkcję kauczuku polibutadienowego, w wyniku czego Grupa uzyskała możliwość przeniesienia praw z tej umowy na spółkę Synthos PBR. Na bazie przeniesionych praw licencyjnych rozpoczęto projekt zwiększenia mocy produkcyjnej w Spółce Synthos PBR z 80 tys. ton na 120 tys. ton kauczuku polibutadienowego.

Na dzień 31.12.2016 r. przeprowadzono testy na utratę wartości powyższych licencji. Testy nie wykazały utraty wartości.

W pozycji koszty prac rozwojowych ujęto nakłady związane z pracami nad rozwojem nowych produktów oraz komercjalizacją procesów pozyskiwania głównych surowców do produkcji z alternatywnych źródeł, co dywersyfikuje kierunki źródeł dostaw głównych surowców do produkcji w Grupie Kapitałowej.

Grupa przeprowadziła test na utratę wartości kosztów nieukończonych prac rozwojowych. Na dzień 31 grudnia 2016 r. Grupa dokonała aktualizacji wyceny prac rozwojowych o kwotę 38 mln zł. Głównym czynnikiem niższej efektywności aktualizowanych projektów są obecnie niskie ceny surowców na rynku.

Nota 11. Podatek odroczony

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa		Zobowiązania		Wartość netto	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(15)	(3)	89	71	74	68
Pozostałe inwestycje	(1)	(1)	-	-	(1)	(1)
Zapasy	(1)	(1)	4	-	3	(1)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1)	-	13	20	12	20
Świadczenia pracownicze	(10)	-	-	-	(10)	-
Rezerwy	(16)	(1)	-	-	(16)	(1)
Ulga inwestycyjna	-	(15)	-	-	-	(15)
Zobowiązania	(49)	(24)	-	-	(49)	(24)
Kredyty bankowe	(3)	-	-	-	(3)	-
Straty podatkowe	(1)	(10)	-	-	(1)	(10)
Aktywa / zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(97)	(55)	106	91	9	36
Kompensata	29	41	(29)	(41)	-	-
Aktywa / zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w bilansie	(68)	(14)	77	50	9	36
Aktywa / zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	-	(13)	-	23	-	10
Aktywa / zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	-	(1)	-	27	-	26

Zmiana różnic przejściowych w okresie

	Zmiana różnic przejściowych ujęta w				Stan na 31.12.2016
	Stan na 01.01.2016	Wyniku finansowym	Kapitale z tytułu różnic kursowych z przeliczenia (pozostałe całkowite dochody)	Nabycie jednostki	
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	68	(6)	(2)	14	74
Pozostałe inwestycje	(1)	-	-	-	(1)
Zapasy	(1)	4	-	-	3
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	20	(6)	(2)	-	12
Świadczenia pracownicze	-	2	-	(12)	(10)
Rezerwy	(1)	(15)	-	-	(16)
Ulga inwestycyjna	(15)	16	(1)	-	-
Zobowiązania	(24)	(22)	(3)	-	(49)
Kredyty bankowe	-	(3)	-	-	(3)
Straty podatkowe	(10)	9	-	-	(1)
	36	(21)	(8)	2	9

	Zmiana różnic przejściowych ujęta w				Stan na 31.12.2015
	Stan na 01.01.2015	Wyniku finansowym	Kapitale z tytułu różnic kursowych z przeliczenia (pozostałe całkowite dochody)	Nabycie jednostki	
Rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne	64	3	1	-	68
Pozostałe inwestycje	(1)	-	-	-	(1)
Zapasy	(1)	-	-	-	(1)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	22	(2)	-	-	20
Rezerwy	(1)	-	-	-	(1)
Ulga inwestycyjna	(37)	21	1	-	(15)
Zobowiązania	(23)	(1)	-	-	(24)
Straty podatkowe	(13)	3	-	-	(10)
	10	24	2	-	36

Nota 12. Zapasy

	31.12.2016	31.12.2015
Materiały	215	208
Produkty w toku	64	59
Wyroby gotowe	266	195
Towary	6	5
	551	467

Zapasy są przedstawione w kwotach netto pomniejszonych o odpisy aktualizacyjne, które na dzień 31.12.2016 r. wynoszą 3 mln zł (31 grudnia 2015 r. 7 mln zł). Zmiany wartości odpisów aktualizujących wynikają ze sprzedaży, wykorzystania lub likwidacji odpowiednich pozycji asortymentowych i są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji pozostałe (koszty)/przychody operacyjne. W 2016 roku Grupa ujęła zysk w wysokości 20 mln zł z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących wartość zapasów (w 2015 ujęta odpowiednio - 9 mln zł). Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu kredytów wynosiła 119 mln zł.

Nota 13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	31.12.2016	31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	956	610
Należności z tytułu pozostałych podatków	90	51
Zaliczki na zakup środków trwałych	30	1
Przedpłaty	9	4
	1 085	666

Należności z tytułu dostaw i usług są przedstawione w kwotach netto pomniejszonych o odpisy aktualizujące w kwocie (13) mln zł (31 grudnia 2015 r. (13) mln zł). Odpisy aktualizujące wartość należności utworzono w związku z uprawdopodobnionym brakiem ich ściągальności. Wartość utworzonych w 2016 r. odpisów aktualizujących należności ujęta w wyniku finansowym wyniosła w 2016 r. (10) mln zł (2015 r. (2) mln zł). Dodatkowo, odpisy aktualizujące w wysokości 10 mln zł (2015 r. 5 mln zł) zostały rozwiązane w związku ze spłatą należności.

Należności z tytułu cash-poolingu dotyczą należności od podmiotów powiązanych ze spółką Butadien Kralupy a.s. (wspólne porozumienie Grupy) i zostały ujęte odpowiednio w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w związku z zastosowaniem od 1 stycznia 2014 r. nowego MSSF 11.

Na dzień 31.12.2016 r. wartość należności stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu kredytów wynosiła 377 mln zł (31 grudnia 2015 r. 200 mln zł).

Przyjęty okres spłaty należności związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 30-120 dni, w zależności od segmentu działalności.

Wartość bilansowa należności z tytułu dostaw i usług jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.

W odniesieniu do należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu wartość godziwa dla celów ujawnień została oszacowana na bazie zdyskontowanych przepływów przy zastosowaniu stopy dyskonta opartej na aktualnych rynkowych stopach procentowych (poziom 2 w hierarchii wyceny wartości godziwej).

Nota 14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2016	31.12.2015
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 127	488
Lokaty krótkoterminowe (zapadalność do 3 m-cy)	25	563
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w bilansie	1 152	1 051
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 152	1 051

Grupa nie posiadała środków pieniężnych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu. Wartość bilansowa środków pieniężnych odpowiada wartości godziwej,

Nota 15. Kapitał własny

	31.12.2016	31.12.2015
Liczba akcji na początek okresu	1 323 250 000	1 323 250 000
Liczba akcji na koniec okresu	1 323 250 000	1 323 250 000
Wartość nominalna 1 akcji (zł)	0,03	0,03

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki. Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Spółki w przypadku podziału majątku.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku akcjonariuszami Spółki posiadającymi powyżej 5% ogólnej liczby głosów są:

Pan Michał Sołowow posiada pośrednio – poprzez wskazane poniżej podmioty zależne 826 559 009 głosów na WZ, stanowiących 62,46% ogólnej liczby głosów na WZ spółki Synthos S.A.

Nazwa spółki zależnej	Siedziba	Liczba akcji spółki Synthos S.A.	% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na WZA spółki Synthos S.A.
FTF Galleon S.A.	Warszawa	682 918 112	51,61%
Ustra S.A.	Kielce	143 640 897	10,85%
		826 559 009	62,46%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny BZ WBK	Warszawa	66 803 137	5,05%

O zmianach w stanie posiadania znacznych pakietów akcji w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku Emitent informował raportem bieżącym nr 40/2016. Zmiany te zostały uwzględnione w powyższym zestawieniu.

Nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji Emitenta po okresie sprawozdawczym - w okresie od 31 grudnia 2016 roku do dnia przekazania niniejszego raportu.

Spółką sprawującym kontrolę nad Grupą na najwyższym szczeblu jest spółka FTF Galleon S.A. z siedzibą w Warszawie. Stroną kontrolującą na najwyższym szczeblu jest Pan Michał Sołowow.

Dywidenda wypłacona na akcję

	31.12.2016	31.12.2015
Dywidenda wypłacona na jedną akcję	0,53	0,25

W 2016 r. spółka wypłaciła zaliczkę na dywidendę w kwocie 701 mln zł.

Zaliczka na dywidendę została wypłacona z kapitału rezerwowego utworzonego na wypłatę dywidendy lub zaliczki na poczet dywidendy.

W 2015 r. ZWZ podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy w kwocie 331 mln zł. Dywidenda została wypłacona 17 lipca 2015 roku.

Udziały niekontrolujące

Łącznie udziały niekontrolujące na dzień 31 grudnia 2016 r. wynoszą 13 mln zł i dotyczą spółki Miejsko-Przemysłowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o. z siedzibą w Oświęcimiu. Poniżej przedstawiono skrócone informacje finansowe jednostki zależnej, w odniesieniu do której występują udziały niekontrolujące (dane w mln zł).

	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa trwałe	62	63
Aktywa obrotowe	8	5
Aktywa	70	68
Kapitał własny	60	60
Zobowiązania długoterminowe	6	5
Zobowiązania krótkoterminowe	4	3
Przychody ze sprzedaży	24	22
Zysk netto	-	2
Całkowite dochody	-	2

Nota 16. Inne kapitały własne

	2016	2015
Kapitał zakładowy*	40	40
Kapitał z aktualizacji wyceny	(23)	-
Kapitał zapasowy*	13	766
Kapitał rezerwowý z przeznaczeniem na dywidendę*	393	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	85	40
Zyski zatrzymane	1 362	1 447
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	1 870	2 293

* dane prezentują wartości kapitałów jednostki dominującej

Nota 17. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych.

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu obligacji	1 752	1 683
Zobowiązania z tytułu kredytów	796	-
Zobowiązania z tytułu pożyczek	-	2
	2 548	1 685
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu odsetek od obligacji	20	17
Zobowiązania z tytułu pożyczek	2	4
	22	21

Dalsze informacje odnośnie zobowiązań z tyt. kredytów i obligacji przedstawiono w nocie 21.

Harmonogram spłat kredytów oraz innych instrumentów dłużnych

31 grudnia 2016 r.

	Razem	do 1 roku	Powyżej 5 lat
<i>waluta i wysokość oprocentowania</i>			
Stałe oprocentowanie	1 772	20	1 752
EUR/PRIBOR + marża	798	2	796
	2 570	22	2 548

31 grudnia 2015 r.

	Razem	do 1 roku	Powyżej 5 lat
<i>waluta i wysokość oprocentowania</i>			
Stałe oprocentowanie	1 706	21	1 685
	1 706	21	1 685

Grupa w 2014 i 2015 roku poprzez spółkę zależną Synthos Finance AB (publ), z siedzibą w Sztokholmie w Szwecji, wyemitowała obligacje typu senior notes o łącznej wartości nominalnej 400.000.000 EUR ("Obligacje"). Obligacje posiadają stałe oprocentowanie w wysokości 4.000% w skali roku, z odsetkami płatnymi w okresach półrocznych (w dniach 30 marca oraz 31 grudnia). Pierwsza wypłata odsetek nastąpiła w dniu 30 marca 2015 r., natomiast ich terminem zapadalności będzie 31 grudnia 2021 r. Obligacje zostały wyemitowane po cenie równej 100% wartości nominalnej za łączną kwotę 400.000.000 EUR. Obligacje stanowią uprzywilejowane (senior) zobowiązanie i w kategorii spłaty są traktowane na równi z istniejącym i przyszłym niezabezpieczonym uprzywilejowanym (senior) zadłużeniem. Obligacje mają charakter obligacji niezabezpieczonych oraz są gwarantowane solidarnie przez Emitenta oraz jego spółki zależne: Synthos Dwory 7 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. j., SYNTHOS Kralupy a.s., TAMERO INVEST s.r.o. oraz SYNTHOS PBR s.r.o. (razem z Emitentem, jako "Gwaranci"). Grupa Synthos S.A. przeznaczyła środki pozyskane z emisji Obligacji na spłatę zadłużenia zaciągniętego w bankach.

W dniu 7 czerwca 2016 r. została zawarta umowa kredytu odnawialnego do kwoty 220 mln EUR pomiędzy Synthos S.A., Synthos Dwory 7 sp. z o.o. sp.j., Synthos PBR s.r.o., Synthos Kralupy a.s., Tamero Invest s.r.o. oraz Synthos Agro sp. o.o. jako kredytobiorcami a Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski S.A., Bankiem BGŻ BNP Paribas S.A., Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A., HSBC Bank Polski S.A., ING Bankiem Śląskim, HSBC Bank plc jako kredytodawcami. Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. pełni jednocześnie funkcję agenta kredytu i agenta zabezpieczeń.

W okresie sprawozdawczym kredyt został uruchomiony w kwocie 180 mln EUR.

Nota 18. Rezerwy

	Likwidacja majątku	Rekultywacja	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość na dzień 1 stycznia 2016	30	3	1	34
	46	-	6	52
Wartość na dzień 31 grudnia 2016	76	3	7	86
Część długoterminowa	76	-	-	76
Część krótkoterminowa	-	3	6	9
	76	3	6	85
Wartość na dzień 1 stycznia 2015	30	3	1	34
Wartość na dzień 31 grudnia 2015	30	3	1	34
Część długoterminowa	30	-	-	30
Część krótkoterminowa	-	3	1	4
	30	3	1	34

Rezerwa na koszty likwidacji majątku

W grudniu 2005 r. Zarząd Firmy Chemicznej Dwory S.A podjął decyzję o zamknięciu wydziału elektrolizy. Zidentyfikowany na podstawie przeprowadzonych próbnych pomiarów oraz wcześniejszych doświadczeń Grupy poziom zanieczyszczeń budynków wydziału elektrolizy wskazuje na konieczność ich całkowitego wyburzenia i poniesienia kosztów utylizacji w celu spełnienia wymogów środowiskowych określonych przepisami prawa oraz w pozwoleniu zintegrowanym dla wydziału elektrolizy.

W trakcie okresu obrotowego dokonano weryfikacji wysokości kosztów przewidywanych do poniesienia w związku z likwidacją aktywów; przewidywanego okresu zakończenia prac wyburzeniowych oraz stosowanej stopy dyskontowej. W efekcie weryfikacji utworzono dodatkowo 4,6 mln rezerwy.

Dla celów szacunku rezerwy przyjęto założenie, iż zakończenie prac wyburzeniowych nastąpi do końca 2019 r.

Rezerwa na ochronę hydrologiczną wód podziemnych

Rezerwa dotyczy ryzyka w zakresie ochrony środowiska. Ryzyko to związane jest z hydrogeologiczną ochroną wód podziemnych, gdzie występuje zwiększona obecność wolnych węglowodorów olejowych w gruncie. Zaktualizowana analiza ryzyka dotyczącego podglebia wskazuje na pewne zanieczyszczenia wolnymi węglowodorami aromatycznymi w miejscu zlokalizowania magazynów gazów ciekłych, styrenu i polistyrenów.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Grupa wykazuje rezerwę na przewidywane koszty rekultywacji terenów. Równocześnie Grupa prowadzi badania i prace zabezpieczające mające na celu zapobieżenie przeniknięciu zanieczyszczenia przez bariery ochrony hydrogeologicznej.

Nota 19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	509	308
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń oprócz podatku dochodowego	7	2
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	21	9
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	85	60
Fundusze specjalne	1	1
Zobowiązania inwestycyjne	24	41
Zobowiązania z tytułu odsetek budżetowych	6	-
Pozostałe	4	8
	657	429

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter

W odniesieniu do zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu wartość godziwa dla celów ujawnień została oszacowana na bazie zdyskontowanych przepływów przy zastosowaniu stopy dyskonta opartej na aktualnych rynkowych stopach procentowych.

Nota 20. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2015 do 31.12.2015
Należności:		
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	(419)	283
Zmiana stanu zaliczek na środki trwałe oraz należności z tytułu działalności inwestycyjnej	29	(8)
Nabycie podmiotu	132	-
Różnice kursowe z przeliczenia	58	(35)
Zmiana stanu należności w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(200)	240
Zobowiązania:		
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług, pozostałych zobowiązań	228	(223)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	17	111
Nabycie podmiotu	(142)	-
Różnice kursowe z przeliczenia	3	(1)
Zmiana stanu zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	106	(113)
Zapasy:		
Bilansowa zmiana zapasów	(84)	29
Nabycie podmiotu	85	-
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	9	-
Zmiana stanu zapasów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	10	29
Rezerwy:		
Bilansowa zmiana rezerw	51	-
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	(1)	-
Zmiana stanu rezerw w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	50	-

Nota 21. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Grupa ze względu na różne kraje działalności spółek zależnych posiada różne plany świadczeń wobec swoich pracowników. Większość tych zobowiązań wynika z obligatoryjnych regulacji prawa w poszczególnych krajach jak również ze specyficznych zapisów umownych w regulaminach wynagradzania.

Poniższa tabela przedstawia rodzaj poszczególnych zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych w podziale na kraje.

31 grudzień 2016

	Holandia	Francja	Polska	Czechy	Razem
Plan emerytalny	19	3	-	-	22
Plan odszkodowań emerytalnych	-	2	-	-	2
Plan nagród Jubileuszowych	2	3	-	-	5
Plan odszkodowań emerytalnych	2	5	-	-	7
Odprawy emerytalne	-	-	1	-	1
Odprawy Pośmiertne	-	-	2	-	2
Renty wyrównawcze	-	-	1	-	1
Rezerwa na świadczenia pracownicze	23	13	4	-	40

Wycena powyższych zobowiązań została dokonana przez aktuariusza przy uwzględnieniu następujących założeń.

	Holandia	Francja	Polska
stopa dyskontowa	2,0%	1,5%	3,0%
wskaźnik inflacji	1,75%	1,75%	-
wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	2,8%	2,8%	1,3%
wskaźnik wzrostu emerytur	1,75%	1,75%	-
źródło danych o wskaźnikach umieralności	Prognosefl AG2016	TGH05&TGF05	GUS 2015
wskaźnik mobilności pracowników	-	-	14%

Nota 22. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyka kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe) powstają w normalnym toku działalności Grupy. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe, na zatwierdzone w budżecie Grupy na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego i instrumentów pochodnych.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Grupę strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe jest głównie związane z należnościami Grupy od klientów oraz środkami pieniężnymi na rachunkach bankowych.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe:

	31.12.2016	31.12.2015
Należności handlowe oraz pozostałe	995	615
-w tym		
Dyspersje, lateksy i kleje	26	21
Kauczuki	488	304
Styrenopochodne	361	200
Agro	14	13
Media	27	5
Pozostałe	79	72
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 152	1 051
	2 147	1 666

Z uwagi na obowiązujące w Grupie procedury oraz liczną bazę klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Grupa dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców oraz w uzasadnionych przypadkach wymaga stosownych zabezpieczeń. Ponadto około 34% należności Grupy jest objętych polisą ubezpieczenia należności.

Kontrahenci, w stosunku do których Grupa nie posiada historii współpracy lub sprzedaż następuje sporadycznie, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast kredyt kupiecki jest przyznawany odbiorcom, z którymi istnieje pozytywna historia współpracy oraz posiadają zdolność kredytową ocenioną na podstawie źródeł zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane indywidualnie w stosunku do każdego klienta.

Obroty Grupy koncentrują się w trzech głównych segmentach, związanych z profilem działalności:

- a) Największą grupę stanowią należności od odbiorców tworzyw kauczukowych – około 49% należności. Kontrahenci należący do tego segmentu stanowią niejednorodną grupę pod względem formy prawnej, albowiem są to zarówno spółki prawa handlowego, jak i osoby prowadzące działalność gospodarczą.
- b) Drugi ważny segment stanowią należności od odbiorców produktów styrenopochodnych – 36 % należności. Struktura formy prawnej kontrahentów tego segmentu jest dość jednolita, ponieważ w przeważającej większości są to podmioty wchodzące w skład międzynarodowych koncernów. W grupie tej ubezpieczone jest 55% salda należności.
- c) Trzecim głównym segmentem związanym z zasadniczym profilem działalności są należności od odbiorców dyspersji, klejów i lateksów – 3% należności. Grupa ta biorąc pod uwagę formę prawną klientów jest zbliżona do drugiego segmentu. Jednocześnie 69 % należności objętych jest ubezpieczeniem.

W ocenie Zarządu ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności jest oceniane jako nieznaczne.

Utrata wartości

Poniższa tabela prezentuje strukturę wiekową należności z tytułu dostaw i usług:

	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2015
	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość brutto	Utrata wartości
Nieprzeterminowane	924	-	576	-
Przeterminowane	84	-	52	-
1-30 dni	49	-	24	-
30-180 dni	5	-	5	-
181-365 dni	7	-	-	-
Powyżej 1 roku	23	(13)	23	(13)
	1 008	(13)	628	(13)

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących kształtowały się następująco:

	2016	2015
Stan na 1 stycznia	13	16
Utworzenie	10	2
Rozwiązanie	(10)	(5)
Stan na 31 grudnia	13	13

Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, w bankach: Citibank Handlowy, PKO BP, BNP Paribas, Bank ING, Pekao S.A., HSBC, BZWBK, Komercni Banka.

Grupa przechowuje swoje środki pieniężne jedynie w instytucjach finansowych o najwyższej reputacji. Zarząd Jednostki Dominującej nie widzi istotnego ryzyka związanego z utratą wartości środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

	31.12.2016	31.12.2015
Banki o ratingu AA-	46	82
Banki o ratingu A+	221	135
Banki o ratingu A-	165	660
Banki o ratingu BBB+	19	4
Banki o ratingu BBB	700	170
Banki o ratingu BB+	1	-
Środki pieniężne w bankach razem	1 152	1 051

Ryzyko płynności

Ryzyko utraty płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Działania mające na celu ograniczenie przedmiotowego ryzyka obejmują właściwe zarządzanie płynnością finansową, realizowane poprzez poprawną oceną poziomu zasobów środków pieniężnych w oparciu o plany przepływów środków pieniężnych w różnych horyzontach czasowych. Na dzień 31 grudnia 2016 r. Grupa posiadała 180 mln zł (2015 r. 500 mln zł) możliwego do wykorzystania limitu kredytowego w rachunkach bieżących oraz umowę na kredyt odnawialny w kwocie 220 mln EUR. Na dzień 31 grudnia 2016 r. Grupa uruchomiła 180 mln EUR kredytu.

31 grudnia 2016 r.

	Wartość bilansowa	Zakontraktowana wartość przepływów	do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu obligacji	(1 772)	(2 124)	(71)	(2 053)	-
Zobowiązania z tytułu kredytów	(796)	(798)	(2)	(796)	-
Zobowiązania z tytułu pożyczek	(2)	(2)	(2)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i inne zobowiązania	(617)	(617)	(617)	-	-
	(3 187)	(3 541)	(692)	(2 849)	-

31 grudnia 2015 r.

	Wartość bilansowa	Zakontraktowana wartość przepływów	do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu obligacji	(1 702)	(2 114)	(68)	(273)	(1 773)
Zobowiązania z tytułu pożyczek	(4)	(4)	(4)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i inne zobowiązania	(409)	(409)	(409)	-	-
	(2 115)	(2 527)	(481)	(273)	(1 773)

Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych na lokatach bankowych oraz zobowiązań od kredytu odnawialnego, opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na EURIBOR + marża lub na WIBOR + marża oraz wyemitowanych obligacji oprocentowanych według stopy stałej.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych stóp procentowych:

31 grudnia 2016 r.

	Bazowa stopa procentowa			
	WIBOR	PRIBOR	EURIBOR	USDLIBOR
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	38	32	1 025	57
Zobowiązania z tytułu kredytu i pożyczek	-	(2)	(796)	-
	38	30	229	57

31 grudnia 2015 r.

	Bazowa stopa procentowa			
	WIBOR	PRIBOR	EURIBOR	USDLIBOR
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	537	101	375	38
Zobowiązania z tytułu kredytu i pożyczek	-	(6)	-	-
	537	95	375	38

Grupa nie posiada instrumentów finansowych o stałej stopie wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania z tyt. wyemitowanych obligacji oprocentowanych według stopy stałej wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

W związku z tym zmiana stopy procentowej na dzień bilansowy nie wpłynie na wycenę tych instrumentów i w efekcie na sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy i na kapitały własne. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione.

	Wynik finansowy		Kapitał własny	
	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100 bp	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100 bp
<i>WIBOR</i>				
31 grudnia 2016 r.	-	-	-	-
31 grudnia 2015 r.	5	(5)	5	(5)
<i>PRIBOR</i>				
31 grudnia 2016 r.	-	-	-	-
31 grudnia 2015 r.	1	(1)	1	(1)
<i>EURIBOR</i>				
31 grudnia 2016 r.	2	(2)	2	(2)
31 grudnia 2015 r.	4	(4)	4	(4)
<i>LIBORUSD</i>				
31 grudnia 2016 r.	-	-	-	-
31 grudnia 2015 r.	-	-	-	-

Ryzyko kursowe

Ryzyko kursowe wynika z wyemitowanych obligacji, kredytu odnawialnego oraz z rozrachunków handlowych. Około 76% przychodów i 90% kosztów Grupy jest związanych z transakcjami rozliczonymi w walutach obcych. Wahania kursowe mają wpływ na wielkość przychodów ze sprzedaży i koszty zakupu surowców. Umocnienie waluty krajowej ma negatywny wpływ na rentowność eksportu oraz sprzedaż krajową, jakkolwiek spowodowane wahaniami kursowymi zmiany przychodów z eksportu oraz ze sprzedaży krajowej wycenianej na bazie notowań, równoważone są poprzez zmiany kosztów importu surowcowego (lub wycenionego na bazie notowań walutowych), łagodząc w dużej mierze ekspozycję Grupy na ryzyko zmian kursów walutowych.

Na zarządzanie ryzykiem kursowym składają się procesy: identyfikacji i pomiaru ryzyka, monitorowania sytuacji na rynkach finansowych, dostosowywania – tam, gdzie to możliwe – wielkości zobowiązań i należności w poszczególnych walutach.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (ekspozycji bilansowej na 31 grudnia 2016 r.) Grupy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według walut, w których są one denominowane (dane w milionach złotych):

31 grudnia 2016 r.	Pozycje w walucie obcej			Pozycje w walucie funkcjonalnej	
	EUR	USD	GBP	CZK	PLN
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	618	203	-	55	119
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 025	57	-	32	38
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(400)	(32)	-	(84)	(101)
Zobowiązania z tytułu obligacji i pożyczek	(2 568)	-	-	(2)	-
Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe	(1 325)	228	-	Nie dotyczy	Nie dotyczy

31 grudnia 2015 r.	Pozycje w walucie obcej			Pozycje w walucie funkcjonalnej	
	EUR	USD	GBP	CZK	PLN
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	376	92	-	58	89
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	375	38	-	101	537
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(203)	(48)	-	(65)	(93)
Zobowiązania z tytułu obligacji i pożyczek	(1 702)	-	-	(4)	-
Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe	(1 154)	82	-	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie walut funkcjonalnych na dzień bilansowy o 10% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

	31 grudnia 2016 r.		31 grudnia 2015 r.	
	+10 p.p.	-10 p.p.	+10 p.p.	-10 p.p.
Wpływ na wynik netto				
USD	23	(23)	8	(8)
EUR	(133)	133	(115)	115
Wpływ na kapitały własne				
USD	23	(23)	8	(8)
EUR	(133)	133	(115)	115

Ryzyko cenowe

Ekspozycja Grupy na zmiany cen rynkowych dotyczy głównie posiadanych akcji notowanych na NYSE EURONEXT.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	2016	2015
Stan na 1 stycznia	6	133
Zmniejszenie w wyniku zbycia akcji	-	(120)
Wycena ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny	-	(7)
Stan na 31 grudnia	6	6

*W 2015 r. Grupa Kapitałowa sprzedała akcje Spółki Echo investment S.A. za kwotę 121 mln zł. Zysk na sprzedaży 42 mln zł ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Zysk na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży”.

** w roku 2015, w pozostałych całkowitych dochodach ujęto stratę z wyceny w kwocie 7 mln zł i jednocześnie przeniesiono kwotę skumulowanego zysku ujętego w kapitale z aktualizacji wyceny w kwocie 42 mln zł w związku ze sprzedażą akcji.

Wykaz posiadanych akcji 2016	Ilość akcji	Wartość w mln zł
- Global BioEnergies	59 525	6
Razem	59 525	6

Wykaz posiadanych akcji 2015	Ilość akcji	Wartość w mln zł
- Global BioEnergies	59 625	6
Razem	59 625	6

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości posiadanych akcji na zmianę kursów giełdowych tych aktywów. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzrost lub spadek kursu akcji o +/- 10% na wartość tych aktywów.

	Pozostałe całkowite dochody	
	wzrost kursów 10%	spadek kursów 10%
31 grudnia 2016 r.	-	-
31 grudnia 2015 r.	1	(1)

Ryzyko zmian cen surowców, wyrobów, usług, powodujące spadek marży realizowanej przez Grupę.

Grupa jest narażona na ryzyko zmian cen rynkowych wykorzystywanych surowców, jak i swoich produktów. Ryzyko to jest minimalizowane poprzez zapisy w umowach sprzedaży odnoszące ceny produktów sprzedawanych przez Grupę do rynkowych cen surowców, z których je wytwarza. Ponieważ formuła cenowa zawarta w kontraktach sprzedaży jest ściśle powiązana z kosztem wytworzenia, wbudowany instrument pochodny nie spełnia kryteriów do odrębnego ujęcia.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2016 r.

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa dostępne do sprzedaży	6	-	-

- Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r.

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa dostępne do sprzedaży	6	-	-

Poziom 1

Akcje spółek notowanych na giełdach papierów wartościowych oraz wyemitowane obligacje notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa została ustalona na bazie notowania na rynku giełdowym.

Pozostałe instrumenty:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów;
- Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter;
- Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania;
- Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji długoterminowych, wartość nominalna jednej obligacji wynosi 100.000 EUR, wycena wg wartości godziwej na dzień bilansowy waha się w przedziale od 102,2 EUR do 102,25 EUR za jedną obligację

- W odniesieniu do należności i zobowiązań wycenianych wg zamortyzowanego kosztu (poza obligacjami) wartość godziwa dla celów ujawnień została oszacowana na bazie zdyskontowanych przepływów przy zastosowaniu stopy dyskonta opartej na aktualnych rynkowych stopach procentowych (poziom 2 w hierarchii wyceny wartości godziwej).

Zarządzanie kapitałami i płynnością

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami oraz płynnością jest utrzymanie silnej bazy kapitałowej, stabilnego finansowania oraz właściwych relacji między tymi wielkościami. Powyższe stanowi podstawę zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku i wpływa na możliwość stabilnego rozwoju Grupy. Grupa monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału, wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań oraz relacji wyników operacyjnych do zobowiązań finansowych i kosztów ich obsługi.

Wyszczególnienie	2016 r.	2015 r.	zmiana
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)	13,60%	18,47%	(4,88%)
EBITDA / Kapitały własne	35,16%	26,76%	8,40%
Wskaźnik płynności bieżącej	3,77	4,85	(1,08)
Wskaźnik płynności szybkiej	3,04	3,84	(0,80)
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	199%	108%	92%
Zadłużenie netto / EBITDA	2,35	1,11	1,24
EBITDA / Koszty obsługi zadłużenia	8,57	12,59	(4,02)

- 1) Zysk netto za rok obrotowy do wartości kapitałów własnych na dzień bilansowy
- 2) EBITDA: wynik operacyjny za rok obrotowy powiększony o amortyzację
- 3) Aktywa obrotowe do zobowiązań krótkoterminowych na dzień bilansowy
- 4) Aktywa obrotowe pomniejszone o zapasy do zobowiązań krótkoterminowych na dzień bilansowy
- 5) Zobowiązania razem do kapitałów własnych na dzień bilansowy
- 6) Zadłużenie netto: zadłużenie finansowe z tytułu wyemitowanych obligacji i papierów wartościowych, kredytów i pożyczek, oraz leasingu, pomniejszone o środki pieniężne oraz ich ekwiwalenty
- 7) Koszty obsługi zadłużenia: Kwota odsetek i opłat od zadłużenia finansowego należne (naliczone lub zapłacone) za dany rok obrotowy

Struktura aktywów oraz pasywów wskazuje na stabilną sytuację finansową Grupy. Wskaźnik rentowności kapitałów własnych (ROE) osiągnął wysoki poziom 13,6%. Wskaźniki płynności kształtują się na poziomach, przekraczających znacznie wartości powszechnie uznawane za bezpieczne. Grupa odnotowała zwiększenie przychodów ze sprzedaży oraz poprawiła wynik operacyjny, co przełożyło się na poprawę relacji EBITDA do kapitałów własnych. W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami i płynnością.

Nota 23. Przyszłe zobowiązania umowne

1. Umowy leasingu operacyjnego, w których Spółka jest leasingobiorcą.

Przyszłe minimalne płatności z tytułu nieodwołalnych umów leasingu kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.
do roku	4	4
od 2 do 5 lat	15	14
Powyżej 5 lat	4	7
	23	25

2. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 r., Grupa powzięła zobowiązania inwestycyjne w kwocie 177 mln zł (31 grudnia 2015 r. 188 mln zł).

Nota 24. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Wynagrodzenie wypłacone lub płatne na rzecz Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki

Dominującej:

	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty i premie)	11	6
Razem	11	6

Transakcje z pozostałymi jednostkami powiązanymi (w mln złotych)

	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.
Należności		
Pozostałe	-	1
Suma	-	1
Zobowiązania		
Pozostałe	-	1
Suma	-	1
Koszty		
Pozostałe	11	10
Suma	11	10

Nota 25. Zdarzenia po dacie bilansu

Nie wystąpiły znaczące zdarzenia po dacie bilansowej.

Nota 26. Szacunki księgowe i założenia

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa wykorzystuje szacunki oparte na założeniach dotyczących przyszłości, podlegają one regularnej ocenie opartej na dotychczasowych doświadczeniach oraz innych czynnikach, w tym na przewidywaniach odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Szacunki i założenia, które niosą za sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, omówiono poniżej.

a. Rezerwa na koszty majątku

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji majątku. Szczegóły odnośnie jej tworzenia zamieszczono w nocie 18. W trakcie okresu obrotowego dokonano weryfikacji wysokości kosztów przewidywanych do poniesienia w związku z likwidacją aktywów; przewidywanego okresu zakończenia prac wyburzeniowych oraz stosowanej stopy dyskontowej. W efekcie weryfikacji utworzono dodatkowo rezerwę w wysokości 4,6 mln zł.

Gdyby przewidywany okres trwałości budynków zmienił się o 1 rok, wartość rezerwy zmieniłaby się 2 mln zł.

b. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz jego odzyskiwalność

Grupa w okresie obrotowym dokonała aktualizacji wysokości aktywa z tytułu podatku odroczonego utworzonego w związku z otrzymaną ulgą podatkową, opisaną w nocie 11. Korekta aktywa była oparta o bieżące prognozy dotyczące wyników podatkowych planowanych do uzyskania przez spółkę Synthos PBR s.r.o. w okresie do końca trwania okresu zwolnienia podatkowego (czyli do 31 grudnia 2016 r.). Przeprowadzone prognozy wykazały, iż w obecnych warunkach rynkowych aktualna wartość aktywa możliwa do wykorzystania jest niższa, od tej, od której ujęto aktywo z tytułu podatku odroczonego w latach poprzednich. Szczegóły dotyczące spisania aktywa z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w nocie 8 sprawozdania finansowego.

c. Nakłady na prace rozwojowe

Prace rozwojowe obejmują koszty ponoszone w związku z działalnością projektową, opracowywaniem nowych produktów dla klientów oraz koszty prac nad obniżeniem kosztów pozyskania głównych surowców do produkcji z alternatywnych źródeł i dotyczą segmentu kauczuków. W roku obrotowym 100 % projektów odpowiadających wartości 5 mln zł jest w trakcie przeprowadzania prac. Zarząd oczekuje, iż prace będące w toku zostaną zakończone do 2020r.

Grupa ma obowiązek dokonać wycen oraz oszacować zdolność odpowiednich projektów do generowania przyszłych korzyści finansowych. Takie oceny są dokonywane

w odniesieniu do prognoz przepływów pieniężnych i biznes planów dla każdego odpowiedniego projektu przygotowywanych na okres 20 lat przy założeniu planowanych do wygenerowania przez projekty dodatkowych przepływów pieniężnych lub ograniczeniu wy wpływów pieniężnych Grupy. Ponadto Grupa analizuje prace rozwojowe pod kątem ciągłego spełniania przesłanek kapitalizacji kosztów oraz utraty wartości. W roku bieżącym Grupa stwierdziła utratę wartości kosztów nieukończonych prac rozwojowych kilku z prowadzonych projektów. Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa dokonała aktualizacji wyceny prac rozwojowych. Warunki dotyczące aktywacji kosztów prac rozwojowych zostały przedstawione w nocie 1 pkt. 6b.

d. Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

W roku obrotowym weryfikacja okresów użyteczności ekonomicznej nie skutkowała zmianą przyjętych okresów użyteczności. Przyjęte okresy użyteczności dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych zostały przedstawione w nocie 1 pkt 5 i 6.

e. Wspólne porozumienie– Butadien Kralupy a.s.

Grupa posiada udziały w spółce Butadien Kralupy a.s., które to spełniają definicję wspólnej działalności zgodnie z MSSF11 „Wspólne ustalenia umowne”, ze względu na obowiązek odkupu od spółki Butadien Kralupy a.s. produktów wytwarzanych przez wspólne działanie. W praktyce strony są więc praktycznie jedynym źródłem wpływów środków pieniężnych zapewniających kontynuację działalności wspólnej działalności tym samym strony mają prawa do znaczących korzyści z aktywów tego porozumienia umownego oraz mają obowiązek do pokrycia jego zobowiązań.

f. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. Podobne regulacje obowiązują w innych krajach, w których działalność prowadzą spółki zależne Spółki, w tym w Czechach. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii)

angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

f. Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 21.

Nota 27. Połączenia jednostek gospodarczych

W dniu 31.08.2016, Grupa dokonała nabycia biznesu styropianowego tzw. EPS (Expandable Polystyrene) Grupy INEOS, tj. nabycie od INEOS Industries Holdings Limited z siedzibą w Lyndhurst w Wielkiej Brytanii całości wyemitowanego kapitału zakładowego INEOS Styrenics European Holding B.V., spółki utworzonej zgodnie z prawem holenderskim, z siedzibą przy Konijnenberg 63, Breda, 4825 BC, Holandia ("Spółka"). Nabycie akcji w kapitale zakładowym Spółki skutkowało między innymi pośrednim nabyciem akcji w podmiotach zależnych Spółki znajdujących się we Francji, Holandii oraz Turcji. Ponadto, dnia 31.08.2016, INEOS Styrenics International SA z siedzibą w Szwajcarii, będący podmiotem zależnym INEOS Industries Holdings Limited zawarł umowę z Synthos Styrenics Synthos Dwory z spółką z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. dotyczącą nabycia przedsiębiorstwa kontynuującego działalność INEOS Styrenics International SA ("Szwajcarskie Przedsiębiorstwo"). Łączna cena nabycia akcji Spółki oraz nabycia Szwajcarskiego Przedsiębiorstwa skorygowana o przejęte środki pieniężne wyniosła 67.275 mln euro.

Poniżej przedstawiony został wpływ nabycia na aktywa i zobowiązania Grupy Kapitałowej Emitenta na dzień nabycia:

	(mln zł) *
Rzeczowe aktywa trwałe	206
Wartości niematerialne	69
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12
Zapasy	85
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	133
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	111
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(205)
Przejęte aktywa netto	411
% przejętych aktywów	100%
Cena nabycia**	(403)
Nadwyżka wartości godziwej przejętych aktywów netto nad ceną nabycia	8
Podatek odroczony	3
Łączna nadwyżka wartości godziwej przejętych aktywów netto nad ceną nabycia	11

* - dane w złotych zostały wyliczone w oparciu o kurs PLN/EUR na dzień 31 sierpnia 2016 r. - EBC w wysokości 4,3436 PLN/EUR

** - cena zakupu została ustalona jako równowartość zapłaconej kwoty w EUR przeliczonej wg rzeczywistego kursu FIFO

SYNTHOS S.A.
ul. Chemików 1
32-600 Oświęcim
tel. +48 33 844 18 21...25
fax +48 33 842 42 18
www.synthosgroup.com